ŞİİRLERİ VE TÜRKÜLERİYLE
ÂŞIK SEFİL SELİMÎ

Uğur KAYA

Sivas-2001

Yazılım ve baskı: Dilek Ofset Matbaacılık-SİVAS

Baskı yılı: 2001

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

SEFİL SELİMÎ VE EZGİLERİ

ŞİİRLERİ

1. KAÇ
2. AŞK ADI
3. TAS İLE
4. AÇIK GÖZÜME
5. MUHAMMET SEVERDİ
6. TACI
7. VAR MI
8. ÇATLATTI
9. DÖKÜLDÜ
10. NE BİR NE İKİ
11. ÖDENİR Mİ Kİ
12. KİM NE ALMIŞ Kİ
13. HİZMET AŞKI
14. KOCALTTI BENİ
15. TAŞA TUT BENİ
16. YARALANDIK
17. KİTAP OKUMAK
18. TÜRKÇE DİLİ KADAR ÂLÂ BİR DİL YOK
19. AZRAİL.
20. TEK ADAM
21. KİM
22. VATANIM BAYRAĞIM
23. MAHVOLDUM
24. ARADA KALDIM
25. DIŞ KAPIDAN GERİ DÖNDÜM
26. NAHCIVAN
27. DİRİ İDİM BEN
28. NEDEN
29. BENDEN

30. GAFLET SEN
31. YARASIN
32. SÖYLEYİN
33. YAVRUM
34. BARBARLAR
35. SATRANÇ
36. YAR
37. KALIR
38. SEVGİ SAYGI
39. TALTİF EDİLİR
40. ÖLMEKTİR.
41. CUMHURİYETTİR
42. ALMIYOR
43. GEÇ OLUR
44. NEYİM ZAY OLUR
45. NE BİÇİM İŞ
46. TABİAT
47. OLDU MU
48. ARIYOR
49. VATANI KORU
50. KARA YAPI TOPRAK SIVA
51. EY
52. KÂRIMIZ
53. GÖZ YUMUYORUZ

DÖRT KAFİYELİ ŞİİRLER

54. KALMIŞIM
55. VARIM VAR

BEŞ KAFİYELİ ŞİİRLERİ
56. ÖZÜNDE TAŞI

ALTI KAFİYELİ ŞİİRLER
58. GERİ DUR
59. BIKMA
56. GEÇMEM

61. BUNU BİL

YEDİ KAFİYELİ ŞİİRLERİ
62. EL ELE
63. HELE

KELİME BAŞI KAFİYELİ ŞİİRLER
64. BAĞINAN
65. CEMİDİR CEMİ
66. ÇÜRÜKLER
67. DAYI
68. EĞİLMEZ
69. HORLAR
70. KOPTU
71. SAR.
72. YERİLDİK
73. ZEVATLAR

SEFİL SELİMİ'NİN EZGİLİ PARÇALARI

1. ADEMİN GÖNLÜNDE
2. AH EDİP CIRPINAN BÜLBÜL
3. ÂŞIKLAR AŞK İLE YAŞAR
4. AŞKIN BEDENİMDE
5. ELİNDEN İÇTİĞİM MEY İLE BADE
6. DÜNYA SANA GELEN
7. GURBET ATEŞİYLE KAVRULDUM
8. HOR GÖRME RAHMANI
9. KARA KAŞ ALTINDA
10. KEVSER IRMAĞI
11. KIYAMET KOPUYOR
12. KİMSE BANA YAREN OLMAZ
13. KURAN DİLE GELDİ
14. LİME LİME
15. NE GÖRÜLMÜŞ ŞEYDİR
16. SADIK OLAN DOST
17. SEN AĞLADIN BENİM İÇİN
18. SENİ GÖRMEK İÇİN GELDİM
19. SEVDİĞİM AND İÇİP
20. SUNDUĞUN O DOLU
21. TATLI CANIMDAN GEÇERİM
22. YAR SENİN YOLUNA
23. YİĞİDİM ERKEĞİM

ÖNSÖZ

Sefil Selimî, yüzyılımızın önde gelen âşıklarındandır. Son yıllarda, bilhassa tasavvufi şiirleriyle edebiyat âleminin dikkatini çekerken, ezgileriyle de müzik camiasını dikkatlerini üzerinde toplamaktadır. Bugüne kadar hakkında dört kitap iki tane de tez hazırlanmıştır. Bu çalışmalarda âşığın hayatı, edebî cephesi incelenmiş ve şiirlerine yer verilmiştir. Ne var ki, onun yukarıda sözünü ettiğimiz ezgi cephesi maalesef şimdiye kadar değerlendirilmemiştir. İşte biz bu çalışmamızda şiirlerinin yanı sıra âşığın bu yönünü de ele aldık.

Kitabımda, Sefil Selimî'nin 24 ezgili parçasına yer verdim. Bunlardan Muhabbet adlı parçanın ezgisi rahmetli Feyzullah Çınar'a, Kul Bizden Gider adlı parçanın ezgisi İhsan Öztürk'e, diğer eserler ise âşığın kendisine aittir. Sefil Selimî'nin bu eserleriyle kültürümüze büyük katkılarda bulunmuştur. Bunun diğer âşıklarımıza da yol gösterici olmasını umut ediyorum. Birbirinden güzel bu 24 türkü, dilerim, çok değerli TRT-THM Koroları, Kültür Bakanlığı Devlet THM Korolarında görev yapan sanatçılara ve Devlet Konservatuarındaki çok değerli öğretim görevlilerine ve öğrencilerine, diğer, sanata ve bu kültüre ilgi duyan kişilere kaynak olur.

"Sesten Sese Muhabbet" adlı bu kitapta, ayrıca, bir vesile ile Sefil Selimî'nin diğer kitaplarında yer almayan 73 şiirine de yer vermeyi düşündüm. Böylelikle kitapta toplam 112 yer almış oldu.

Dilerim, kültürümüzde bu tarz eserlerin basılmasına bundan böyle hız verilir. Ben bu kitabımla bir nebze de olsa kültürümüze katkıda bulunabiliyorsam, kendimi bahtiyar hissedeceğim.

Sivas, 10.10.2000

Uğur KAYA

SEFİL SELİMÎ VE EZGİLERİ

Yüzyıllardır Orta Asya'dan günümüze kadar süregelen âşıklık geleneği, kültürümüzün can damarlarından biridir. Türk tarihinin derinliklerine inildiğinde, bilinen en eski ozan Dede Korkut'tur. Dede Korkut, dilinde sözü elinde kopuzu ile devletin ulu sesi olmuştur. Hakanın yanında itibar görerek sözünü dinletmiş düzenlenen törenlerin vazgeçilmez siması olmuştur.
Bugün kullandığımız Türk halk sazı bağlamanın atası olan kopuz, yıllar yılı âşıklara yarenlik yaparak geleneğimizin bugünlere gelmesinde önemli rol oynamıştır.

Dünyada geniş coğrafik dağılımıyla Asya ve Avrupa'ya yayılan Türklerin bu kıtalara götürdükleri en önemli varlıkları dili ve geleneğidir. Tüm dünya kültürlerinin gelişen medeniyet ve teknoloji karşısında mahvoluşundan ne yazıktır ki kültürümüzde nasibini almaktadır. Ancak yetkililerin ve uzmanların bu konuda yapabildikleri ve çalışabildikleri, saman alevine benzemektedir. Geleneğin işin şuurunda olanlarca yaşatılma çabası ise, günümüzde, modern yaşantı özlemi çeken arabesk zihniyeti insanlarımız yüzünden oldukça zor gözükmektedir. Bundan dolayı kültürel kimliğimizin varlığını koruması ve yaşatması bizi endişelendirmektedir. Belki bir millet olarak Türk varlığı mutlaka var olacaktır. Ancak globalleşen dünyada biz Türkler buna ne kadar direnebiliriz, bilmiyorum. Öyle tahmin ediyorum ki -inşallah yanılırım- yakın bir zaman sonra, Türk adet ve töresinden, Türk'e has özelliklerden söz etmek oldukça zor olacaktır.

Bu bağlamda kitabımda, bir uğraşın, bir devr-i daimin, bir zincirin son halkalarının oluşumuna katkıda bulunmak istedim. Belki biraz karamsar bir tablo çizmiş olabilirim. Ancak günümüz Türk kültüründeki dejenerasyonun hızla ilerlemesi durumunda gelecek zamanda ya folklorik değerlerin varlığı azalacak ya da dünya milletlerinin birbirine kaynadığı ve asimle olduğu bir folklor yapısı ortaya çıkacaktır. İşte Batılı gibi konuşulduğu, Araplar gibi

şarkı-türkü söylendiği günümüz Türkiye'sinde bir Sefil Selimî'nin varlığından söz etmek bana onurlu bir savaş gibi gelmekte.

Asıl söyleyeceklerimize geçmeden önce, onun kısa bir biyografisini vermek istiyorum.

Asıl adı Ahmet Günbulut olan Sefil Selimî, 26 Ağustos 1932'de Şarkışla'da doğmuştur. Çocukluğu sıkıntılı geçmiştir. İlkokulu Şarkışla'da okuduktan sonra, Sivas Lisesinin orta kısmına kaydolmuş, fakat ikinci sınıftan ayrılmıştır.1949'da evlenmiş, 1956 yılında askerlik hizmetini tamamlamıştır. Askerlik sonrası terzilikle geçinmiştir. Bu arada, âşık olmasında ve düşünce dünyasında geniş ufuklar açan Şeyh Çoban Mehmet'le tanışmıştır. 1967'de Hollanda'ya gitmiş, beş sene orada işçi olarak çalışmıştır. Yurtdışı dönüşünde Sivas'ta birkaç yıl kâğıtçılık işiyle meşgul olmuştur. Şu anda Sivas'ta oğlunun yanında yaşamaktadır. Üçü erkek üçü kız altı çocuk sahibidir.

Şiire, biraz önce adını zikrettiğimiz Çoban Mehmed'in yanında başlayan Sefil Selimî, sazı ve irticali olan bir âşıktır. Kendisine has bir müzikle icra ettiği yüz kadar parçası vardır. Bunlardan birkaç tanesi TRT Repertuarına girmiştir. 1966 yılında Konya Âşıklar Bayramına katılmış, o günden bu zamana kadar çeşitli vesilelerle tertip edilen yüzden fazla âşık programına katılmıştır. Pek çok âşıkla karşılaşma yapmış, gücünü göstermiştir. Hece ile yazdığı şiirlerde salt 8 ve 11 heceli kalıplar bağlı kalmamış.
5, 6, 7, 14 ve 15'li tarzları da başarıyla uygulamıştır. Kafiye ve duraklara son derece hakimdir. Aşk, tabiat, gurbet, öğüt, taşlama, tenkit, tasavvuf, fanilik, şikâyet, dert ve dilek gibi hemen her konuda şiir söyleyen Sefil Selimî hakkında bugüne kadar dört kitap yayımlanmış, iki mezuniyet tezi hazırlanmıştır. Bunları hazırlanış yıllarına göre şöyle sıralayabiliriz:

1. Abdullah Satoğlu, Âşık Sefil Selimî, Yar Badesi, Kayseri, 1963.

2. İbrahim Aslanoğlu, Âşık Sefil Selimî, Yalınkat, Sivas, 1978.

3. Murat Özdemir, Âşık Sefil Selimî'nin Şiirleri Üzerinde Bir İnceleme, Erzurum, 1982 (Basılmamış Lisans Tezi).

4. Âşık Sefil Selimî, Kul Yanmasın, Ankara, 1989.

5. İhsan Kılıç, Âşık Sefil Selimî'nin Hayatı-Sanatı-Şiirlerinden Seçmeler, Erzurum, 1993 (Basılmamış Lisans Tezi).

6. Doğan Kaya, Âşık Sefil Selimî-Çobanın Can Pınarı, Sivas , 1996.

Hazırlanan eserlerde Sefil Selimî hayatı ve sanatı açısından en ince ayrıntılarına kadar değerlendirilmiştir. Eksik olan bir şey vardı ki, o da, âşığın ezgilerinin değerlendirilmesiydi. Ben de önceki çalışmaların devamı olarak gördüğüm bu beşinci kitapta, Sefil Selimî'yi türküleri ve ezgileri açısından değerlendirmeye çalıştım.

Sivas'ın Şarkışla ilçesinden olan Âşık Sefil Selimî, yaşayan ozanlarımızın en önde gelen simalarındandır. O, Yunus'un, Emrah'ın, Karacoğlan'ın, Sümmanî'nin, Pir Sultan Abdal'ın, Ruhsati'nin ve Âşık Veysel'in devamı, onların yaşayan bir silueti gibi, öp öz Anadolu coğrafyasının kıraç düzlüklerinde yükselen, tüm çıplaklığıyla yüreğimizi sızlatan sıra dağlardan son bir tepedir. Sefil Selimî'nin manevi dünyası bambaşka bir haldedir. Tüm insanlığı büyük bir sevgi ile kucaklayan dünyasında, kelimeler, en güzel söz dizimleriyle karşımıza çıkmaktadır. Hiç bir zaman lafa- söze daralmayan Sefil Selimî'nin kelime dünyasındaki sözler, birer sanat harikası halinde nakış nakış bir araya gelerek bizi, mana denizinde yüzdürür.

Saz çalmayı kendi kendine öğrenen Sefil Selimî'nin sazdaki ustalığı, teknik açıdan çok da iyi değildir. Saz, sözün daha anlamlı ve daha kalıcı olması için bir araçtır. Saz çalarken ezgiden ziyade hayalleme kısımlarına önem verir. Sesini ise, oldukça iyi kullanmaktadır. Tam bir şan tekniği ile diyaframını çalıştırıp nefesini, daha sonra vokal hale getirmektedir. Genelde karar sesi olarak piyano "sol" sesini kullanır. Bu yüzden zaman zaman tenor diyebileceğimiz ses sınırını zorlamaktadır. Yöresel ağız olarak, Orta Anadolu ağız özelliklerini taşır.

Sefil Selimî'nin türkülerin çoğu Hüseyni dizisindedir. Bazen Garip (Hicaz), bazen Bozlak (kürdi), bazen Muhalif yada Tatyan (segah ve hüzzam) bazen de Kalenderi (saba) ayaklarını

(makamlarını) kullanmaktadır. Ancak onun söylemiş olduğu türküler (ki özel arşivimde meclislerde irticalen söylediği sekiz kaseti var) tamamen tespit edilmiş olsaydı onlarca kasete ancak sığardı. Ben bu parçaların içerisinden 35 türküyü notaya aldım.

Yeri gelmişken, burada çok önemli bir hususu da açıklamayı görev biliyorum. Üzerinde çalışılması gereken konulardan birisi olan âşıklık geleneği alanında Anadolu'nun hemen her yöresinde Sefil Selimî gibi çok değerli ozanlar ve âşıklar geleneği yaşatmaya çalışmaktadır. Bugün, TRT-THM Repertuarında yaklâşık 4500 türkü bulunmaktadır. Oysa derlenmeye ve araştırılmaya hazır en az 10.000 türkü, onları derleyip notaya alacak değerli diğer uzman kişileri beklemektedir. Her âşık, neredeyse bir tez konusudur. Türk Müziği Devlet Konservatuarı öğretim üyeleri nezaretinde öğrencilere hazırlattırılacak bitirme tezleriyle, büyük oranda kültürümüze katkı sağlanabilir. Böylelikle, hem onları yaşatmak, hem okudukları türküleri tespit etmek, hem de Türk folkloruna hizmet etmek açısından önemli bir görev yerine getirilmiş olacaktır. Yapılacak bu tür değerli çalışmalar, geleneğin yaşatılması uğruna verilen savaşta önemli bir yer tutacaktır. Yazılan kaydedilen önemli belgeler uzun yıllar saklanabiliyor. Bence, ozanlarımızın söylediği türküleri notaya almak, onları gelecek tarihe taşıyacak en önemli belge olacaktır. Günümüz de ticari kaygının hızla yükseldiği müzik piyasasında her şey, sipariş üzerine gerçekleşmektedir. Oysa bu kadar teknolojik imkân ve bu kadar bilgili ve eğitimli genç varken, onların ticari kaygılarla yaşayıp kendilerini bu sipariş paketinin içerisine atmaları ne kadar acı bir durumdur. Otantik müziğin yaşatılması üzerine çok önemli kaynak şahıslar, mahalli sanatçılar araştırılmayı beklerken, teknik açıdan eğitimini üst seviyeye çıkaran insanların, türkülerin otantikliğini yakalamak uğruna yapmış oldukları bestelerinin ticari bir ürüne malzeme olması kadar vahim bir durum olamaz. Yapılan o tür beste çalışmaları, gerçek anlamda asla başarılı olmamış, Ticari başarıyı yakalamış müzik şirketlerinin kârı olarak algılanmış; bir zaman sonra da bu çalışmalar süratle unutulmuştur. Âşıklarımıza yapılan saygısızlık onların türküleri onlara sorulmadan, onlara "Bir ekmeğe ihtiyacın var mı?" denilmeden izinsiz olarak alınıp kullanılmış, kasetlerde adları bile etiket edilmemiş acı içerisinde makus talihine terk

edilmişlerdir. Türk töresinde Oğuz'un tamam bilicisi olan Dede Korkut bugün yaşamış olsaydı kendini kime nasıl anlatacaktı. Elbetteki ozanlarımızın türkülerinin notalarını içeren yayımlar mevcuttur. Bu konuda iyi bir araştırma yapmama rağmen, bunların çok az sayıda olduklarına şahit oldum. Çok sayıda sanatçı enflasyonunun yaşandığı günümüz Türkiye'sin de bu kadar az sayıda kitaptan söz etmeye hicap duyuyorum. Elbetteki bu konuda sorumluluk hissetmek, yozlaşmadan sanatını ilmi metot ve sistemle ışıklandıran ve Türk töresine inanan ve onu yaşatmak azminde olan sanatçı bilim adamlarına düşmektedir.

ŞİİRLERİ

-1-

LEYLA NEDİR Kİ YANINDA

Hiç kimse benzemez sana,
Leylâ nedir ki yanında!
Mecnunda hak verir bana,
Leylâ nedir ki yanında!

Ferhat-Şirin olsa şaşar,
Görse ayağına düşer,
Mevlâ seni sende yaşar,
Leylâ nedir ki yanında!

Gam çekersen güneş doğmaz,
Gökten yere rahmet yağmaz,
Gözlerin tarife sığmaz,
Leylâ nedir ki yanında!

Gücüm artar, ilmim artar,
Aşk ver gafletimden kurtar,
Saç telin bin Leyla tartar,
Leylâ nedir ki yanında!

Dara düştüm, zora düştüm,
Adını söylerken coştum,
Seninle ben beni aştım,
Leylâ nedir ki yanında!

Kerem,Yunus, Mansur gelmiş,
Hepsi pek fazla ün almış,
SELİMÎ bir güzel bulmuş,
Leylâ nedir ki yanında!

-2-

KAÇ

Gösteriş yapan,
İnsanlardan kaç.
Maddeye tapan,
Şeytanlardan kaç.

Pis maval okur,
Eylemez şükür,
Taşımaz fikir,
Maymunlardan kaç.

Olur çok yaman,
Dikkat et aman,
Menfaat uman,
Meydanlardan kaç.

Çevirdim tarih,
Oldum müsterih,
Ne Ay ne Merih,
İsyanlardan kaç.

Birkaç cümle laf,
Duyan çekmez of,
Cahil olur kof,
Nadanlardan kaç.

Al sermaye et,
Gönlü eyler fet(h),
SELİMÎ'ye yet,
Odunlardan kaç.

-3-

AŞK ADI

Aşk adı verilen izahsız duygu,
Bütün sözlerimin bittiği yerde.
Hakiki olmayan niza(h)sız duygu,
Güneşin doğduğu battığı yerde.

Sevmekle sevilmek, çoğuna ırak,
Her kime anlatsam, diyor ki bırak,
Daima bir şeyi ederim merak,
Hep onu ararım yittiği yerde.

Kim ne derse desin palavra olur,
Hakk'a gönül veren yalınız kalır,
Her belâ her çile âşıka gelir,
Hiç kimse yatamaz yattığı yerde.

Yaşanır görülmez tariften öte,
Can vermiş kan vermiş kemiğe ete,
Bu SEFİL SELİMÎ işlemez hata,
Sekiz cennet vardır gittiği yerde.

-4-
TAS İLE

İster iç ister içme, can suyunu cancıdan
Günler doldurur verir, zaman adlı tas ile.

Ya uyur ya uyanık, bir bahane aniden,
Sesler duyar inlersin acı acı ses ile.

Hoş görünen renk solar, batar ocağın barkın, Geride
kalanların kalır kara yas ile.

Gâhi bağlar dağ olur, gâhi dağlar bağ olur,
Oynatır eylendirir, neşe ve heves ile.

Pek çok eyyam savuşur, çağlar çağı devirir,
Birbirine eş olur, ahenkli kısas ile.

Zaruridir bu yere, bu tarzda gelip gitmek,
Tabiat kanunudur, bozulmaz esas ile.

Yere göğe sığmayan, başlara taş dikilir,
Hesabın sonu gelir, on arşın libas ile.

Yalan dünya dediğin, senden sonra kalacak,
Seni epey oynattı, ufacık bir fes ile

Öyle böyle der iken gün savuşmuş olacak,
Mezarın örtülecek, toprak ile kis ile.

Ömür basamağında dikkat et felâket var,
Ey SEFİL SELİMÎ, sen yürü akıl us ile

-5-

AÇIK GÖZÜME

Sihirli mühürlü bir kapıdayım, Gâhi
örtük, gâhi açık gözüme.
Esrara bürünmüş bir yapıdayım,
Gâhi mamur, gâhi açık gözüme.

Gördüğüm her şeyde aranım mânâ,
Esrarla hikmetle kalırım dona,
Her varlık mahsustur yalnız ona, Gâhi
büyük gâhi küçük gözüme.

Yoruldu mantığım kurudu zekâm,
Hakk'ın boyasına yetmiyor rakam, Sarmış
bu alemi top yekun bekam,
Gâhi bin gâhi buçuk gözüme.

Çeşitli kılıkta o verir emir,
Kendi düzeninde fikri hür amir,
Yaptığını eder, eliyle tamir,
Gâhi binâ, gâhi saçak gözüme.

SEFİL SELİMÎ'nin derdi var köklü, Haksız
gözükür ya tamamen haklı,
Aradığı hakan ademde saklı,
Gâhi emir, gâhi köçek gözüme.

-6-
MUHAMMET SEVERDİ

Muhammet severdi o yüzden sevdim,
Dışladılar beni, Alici diye.
Ancak bin yönünden birini övdüm,
Taşladılar beni, Ali'ci diye.

Gerek Aleviler gerek Sünniler,
Duymak ister, avutucu ninniler,
Yüreği kinliler, eli kanlılar,
Boşladılar beni, Ali'ci diye.

Gönül katlanmıyor, gözüm görüyor,
İnsan ne yitirmiş, neyi arıyor,
SEFİL SELİMÎ'ye herkes vuruyor,
Haşladılar beni Ali'ci diye.

-7-

TACI

Yağ yakmayı bilmeyenler ne yapsın! Etek
öpen boyun, büken baş tacı.
Ala-bula olmayanlar ne yapsın!
Yoldan çıkan, ev bark yıkan baş tacı.

Doğrular dürüstler temizler paklar,
Yüreği aşk dolu yüzleri aklar,
Arı-duru olan kendini saklar,
Ayıp yapan insan, yakan baş tacı.

Üç-beş bin satırla denemez denmez, Her
zehir yense de bu zehir yenmez,
SEFİL SELİMÎ'nin sırtından inmez,
Nefse tapan, kurşun sıkan baş tacı.

-8-

VAR M I

İlmi batın hocasını
Evvel ahir bulan var mı?
İmanın aşk hecesini
Okuyup da bilen var mı?

Elestüde ikrar verip İrfan
okuluna girip
Hakikat sımına erip
Dosta konuk olan var mı?

Muhammet Ali'ye yanan,
Ehl-i beyt'i özden anan,
Ab-ı kevserine kanan,
Testisini dolan var mı?

Buraklara binip gezen,
Ummanlara dalıp yüzen,
Kalbine Kuran'ı yazan,
Pirden destur alan var mı?

Ehline uğrattım yolu,
Ademe demişim "Beli" SEFİL
SELİMÎ bir deli,
Sözlerinde yalan var mı?

-9-

ÇATLATTI

Siyasi arena, gır gır geçiyor,
Halkımızı, güle güle çatlattı.
Maazallah her taraf ataş saçıyor,
Yaktı bizi, hopur hopur hotlattı.

Zarar çeken ülkede, göz yumanlar kim?
Çete başları var, vatana hakim,
Organ alır satar, yük tutar hekim, Pek
çok hastayı da soydu atlattı.

Köyde çift sürerken, öküz koşardık,
Kamımız doyardı, güler coşardık,
Yan yana, can cana durur yaşardık,
Kimler geldi, kapımızı kitletti?

Yalan yalancıya, tabut sed(i)ye,
Partilerden vatandaşa hediye,
Ayarlama diye, tedavi diye,
Zamlar vurdu, ödümüzü patlattı.

Devlet babamıza fidyeler verdik,
Yemedik yedirdik, sancıya girdik,
Ey SEFİL SELİMÎ, söyle ne gördük? Çalan
çırpan kendisini kutladı.

-10-

DÖKÜLDÜ

Yar sesini duyamayan odamda,
Sıkıntıdan, suvak bile döküldü. O var
iken, duvar bile gülerdi.
Gideli, sanırsın canım çekildi.

Durum böyle iken elden sakladım,
Gelir diye uma uma bekledim,
Kavak dikti, gidip gelip yokladım,
Dayanmadı, ta kökünden söküldü.

Irmaklar pınarlar, kederli aktı, Kara
taşlar bile gözyaşı döktü,
Yerle gök ağladı, kara yas çekti,
Dağlar kaydı, paldır küldür yıkıldı.

Ateşler söyündü* sular hep dondu,
Geceye gündüze karanlık indi,
SEFİL SELİMÎ de ölüye döndü,
Beklemek zor geldi beli büküldü.

---

* **söyünmek** : sönmek

-11-

NE BİR NE İKİ

Kibar ve narin, Ne bir
ne iki.
Bu derya derin, Ben
de bir saki.

Gelmek istersen,
Bilmek istersen,
Bulmak istersen, İllâ
çok oku.

Eserin hani? Cihanı
tanı,
Evveli sonu,
Araştır teki.

Serilen çeşit,
Neylere eşit,
Sen seni işit,
Olursun baki.

SEFİL SELİMÎ,
Tanrı kalemi,
Aşk meşk âlemi,
Muhabbet gökü.

-12-

ÖDENİR Mİ Kİ?

Emzirdin besledin büyüttün beni,
Anam senin hakkın ödenir mi ki?
Türküyle ezgiyle uyuttun beni,
Anam senin hakkın ödenir mi ki?

Her türlü belâya göksünü gerdin,
Bizler etli-sütlü, sen yavan yerdin,
Malını mülkünü hep bize verdin, Anam
senin hakkın ödenir mi ki?

Tımağıma taş değdiyse ah çektin,
Rengim uçmuş olsa gözyaşı döktün, Benim
için muhannete baş büktün,
Anam senin hakkın ödenir mi ki?

Yer yüzünü ihya etti etkisi,
Ömrümüzün cennet alâ bitkisi,
Kutsaldır evlâdır ana yetkisi,
Anam senin hakkın ödenir mi ki?

Saygıda sevgide hürmette tadı,
Dünyaya eş değer ananın adı, SEFİL
SELİMÎ'yi aşkıyla yudu,
Anam senin hakkın ödenir mi ki?

-13-

KİM NE ALMIŞ Kİ?

İnsanlığa hizmet vermiş büyükler, Emek
boşa gitmiş, kim ne almış ki?
"Ben ayıktım" diyen uyur sayıklar, Herkes
alay etmiş, kim ne almış ki?

Hayat tarihi de sokuyor zora, İsa
peygamberi çektiler dara,
Oniki İmam'da pek çetin yara,
Yer gök yasa batmış, kim ne almış ki?

İmam-ı Azam'ı alalım ele,
Kırbaçla can verdi çok çekti çile,
Eba Müslim'e de yaptılar hile,
Ömrü nasıl bitmiş, kim ne almış ki?

Halil İbrahim'i kora attılar,
Hasan'ın suyuna zehir kattılar,
Hüseyin'e çölde piya ettiler,
Kimler kime çatmış kim ne almış ki?

Geçmişten az bir şey pazara döktüm,
Yüreğim burkuldu, içten ah çektim,
Olaylar ne acı içten ah çektim,
Toprak neler yutmuş, kim ne almış ki?

Kalbini temizle, gönlünü yudur,
Battal Gazilerin öyküsü budur,
Dünkünden besbeter bugünkü Bedir,
Kim yanmış kim tütmüş, kim ne almış ki?

Bana yalan deme, kitaplara bak, Ya
bunlara inan ya kendini yak,
SEFİL SELİMÎ'nin yardımcısı Hak,
Anı cana katmış kim ne almış ki?

1994

-14-
HİZMET AŞKI

Hizmet aşkı ile yaşıyorsanız,
İnsanlığı yutan suçlar ölmeli.
Evrensel bir sevgi taşıyorsanız,
Özümüzde yatan suçlar ölmeli.

Soy farkı ırk farkı, neyin nesidir? Hepsi
çiçek gibi dünya süsüdür, Hayatın
dengesi kudret sesidir,
Bu ahenge çatan suçlar ölmeli.

Kendi yerine koy başka birini,
İyi düşünmektir daha derini,
İhya edeceksen bugün yarını,
Yakamızdan tutan suçlar ölmeli.

Kötü kimse yoktur kötülükler var,
Cihanı biz bize ediyoruz dar,
Velhasıl kıyamet kopana kadar,
Cehenneme atan suçlar ölmeli.

Dert yaratan insan dert çeken insan,
Hamlık eden insan hoş bakan insan,
Kör gibi görünüp has çıkan insan,
Beni sana satan suçlar ölmeli.

Kabahat doğurur suç suçu örter,
Üreyip türeyip arttıkça artar,
Ey SEFİL SELİMÎ can sev can kurtar,
Gözümüze batan suçlar ölmeli.

30.09.1996

-15-

KOCALTTI BENİ

İnsan yüzlü şeytanların hilesi,
Ömrümü götürdü, kocalttı beni.
Dost görünen düşmanların belâsı,
Gönlüme oturdu, kocalttı beni.

Kime inandım da bağlandım ise,
Başımı uğrattı, gama yeise,
Arkadaşım oldu, kederle tasa,
Çileler getirdi kocalttı beni.

"Seviyom" diyenin vurduğu şamar,
Bırakmaz bedende ne kan ne damar,
Elini avcunu sömürür emer,
Böyleler batırdı kocalttı beni.

Yanlış yapma desem sırt döner küser,
Suçu kabul etmez selâmı keser,
Aramızda tipi fırtına eser,
Zamansız yetirdi, kocalttı beni.

İçime kapandım kendimi yıktım,
Konuşsam olmuyor susmaktan bıktım,
SEFİL SELİMÎ'yem eridim aktım,
Dert yükü bitirdi, kocalttı beni.

17.02.1996

-16-
TAŞA TUT BENİ

Cansızlar pek güzel canlılar çirkin, Çok
yönlü araştır, taşa tut beni. Kinsizler pek
özel, kinliler çirkin, Can cana karıştır,
dışa tut beni.

Bir yanda insanlar bir yanda dağ taş,
Biri halkı besler, biri keser baş, Birisi
çok kutsal, diğeri de keş,
İstersen yarıştır, kışa tut beni.

Kara toprak denen şu vefalı dost,
İnsandan çok çekmiş bu şifalı dost,
Biri yardımcıdır biri çeker rest, İyi sor
soruştur, yaşa tut beni.

Cansızlar ne yapar canlı ne yapar,
Cansız her şey verir canlılar teper, SEFİL
SELİMÎ'de yoldan tez sapar,
Üstüne varıştır, başa tut beni.*
20-11-1997

* Şiir, çift ayakla yazılmıştır.

-17-
YARALANDIK
Gönlümüzden yaralandık,
Yaraladı cahil bizi.
Safa girip sıralandık,
Karaladı gafil bizi.

Her cihette bulduk huzur,
Emir aldı bizden hızır,
Sohbetlerde olduk hazır,
Pareledi bu hal bizi.

Uyurkene ettik secde,
Ayık olup geldik vecde,
Namaz kıldık kaynar sacda,
Korudu, Hak melâl bizi.

Giyiniriz, türlü hırka,
Karışınız, sahi kırka,
Bağlıyız, Kur'an'da çarka, Böyle kıldı,
zülâl bizi.

Âlem içinde âlemiz,
Dillere gelen kelâmız,
Her vücutta var sılamız,
Tutamadı, mahal bizi.

Nadân dedi, "Bunlar sığır",
Duyduk amma, olduk sağır,
Yeryüzüne olduk bağır,
Bereledi, melâl bizi.

SEFİL SELİMÎ'niz vasi, Bire
bağla tekmil nası, Ademiz
dünya anası, Bırakmadı, celâl
bizi.
16-06-1960

-18-
KİTAP OKUMAK

Bir sevgide Allah adı var,
Haslettir evlâdım, kitap okumak.
Sağa sola sapma ilah tadı var,
Sıhhattir evlâdım, kitap okumak.

İlk Adem de dahil hatta her nesil,
Süphan "Oku" dedi, okudu Resül, Emre
muhalifler mes'uldür mes'ul,
Vuslattır evlâdım, kitap okumak.

"İlim Çin'de ise git al" diyoruz,
"Beşikten mezara yet bul" diyoruz,
Gündüz gece oku, bol bol diyoruz,
Ruhsattır evlâdım, kitap okumak.

Hazreti Ali'den rivayet şu söz;
"Bir harf öğretenin kulu yüzde yüz,"
Aklın bağlandıysa, düğümünü çöz,
Rahmettir evlâdım, kitap okumak.

El bağlayıp diz çök muallime uy, Çok
planlı çalış büyük sözü duy,
Her ilimi öğren kürsülere koy,
Devlettir evlâdım, kitap okumak.

İnce yönlerini görmek gerekli,
Kütüphanelerden çıkmaz meraklı,
Hiç fasıla verme, oku sürekli,
Sebattır evlâdım, kitap okumak.

Celse açtım, yorum yaptım işe bak,
Zekân varsa eğer çiğ yanını yak,
Oku, diplomanı iş yerine tak,
Şöhrettir evlâdım, kitap okumak.

Hünkar Hacı Bektaş Veli'ye göre,
Kitap her kişiye kutsal bir töre,
Mevlana okudu benzedi nura,
Mürşittir evlâdım, kitap okumak.

Kutlu bir emanet bilirsen dersi,
Senden siler alır, gafleti hırsı,
Yetişen terk eder çalımı forsu,
Hürmettir evladım, kitap okumak.

Hanım evliyalar, hanım vekiller,
Talebe bekliyor bütün okullar,
Fertlerde tekamül etsin akıllar,
Tevhittir evladım, kitap okumak.

Kitaplıklar yaptır, evini süsle
En uzak, en yakın komşunu sesle,
Yüreğinde yaşat kanınla besle,
Üstattır evladım, kitap okumak.

Dün ve bugün, yarın yine sen varsın,
Oku buluşlar bul cihanı sarsın,
Kıyamet kopsa da yanında dursun,
Kanattır evladım, kitap okumak.

SEFİL SELİMÎ' de böyledir böyle,
Ölmeden evvela vasiyet eyle,
Kefene bir kitap koysunlar şöyle,
Patenttir evladım, kitap okumak.

-19-

TÜRKÇE DİLİ KADAR ÂLÂ BİR DİL YOK

Bunu böyle bilsin her ırk her nesil,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.
Lehçeler, şiveler hepsi pek asil,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Dünya devletleri akıl yorsunlar,
Kurullar toplansın heyet kursunlar,
Bizden değil birbirinden sorsunlar,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Yazıda, lisanda, ses de ki gücü, Hissi
akla bağlar, hece de ucu,
Edebiyat denen kültürün tacı,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Ummanlara benzer engin mi engin,
Yelerden göklerden zengin mi zengin,
Bahçıvan başıdır her çeşit rengin,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Türkçeyi bilirim diyen yanılır,
Nasıl konuşulsa öyle sanılır,
Biraz anlayanın adı anılır
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Şairler âşıklar, şiirler yazar,
Sevenleri arar, bu zarif pazar,
Lügatlere sığmaz, duyguda gezer,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

Kâinatın süsü, yer gök hakimi,
İnsanlığın ilacı ve hekimi,
SEFİL SELİMİ'nin budur hükümü,
Türkçe dili kadar âlâ bir dil yok.

10.10.1996

-20-
AZRA İL

Haklı haksız, birbirine karıştı, Yetiş
sen bunları ayır Azrail.
Kedi beygir oldu, tayla yarıştı,
Bir köşeden etme seyir Azrail.

Karga bülbülleşti, diken gülleşti,
Tavşan sansar aslan ile elleşti,
Ballar zehirleşti, zehir ballaştı,
Zehiri yiyeni kayır* Azrail.

İhtiyar demezsin, genç demezsin sen,
Yaşlısın ölmezsin, kocamazsın sen,
Mazlum seni arar, hak yemezsin sen,
N'olur kılıcını sıyır Azrail.

Ne sorar, ne arar, ne de görünür,
Mübarek de can almaya erinir,
Şaşkınlık çoğaldı âlem sürünür,
Durma, yandık cayır cayır Azrail.

SEFİL SELİMÎ'yi dertler içten yer,
Herkesin bin, benim bir tek arzum var,
Bir saatlik vazifeni bana ver,
Teklifime deme "Hayır" Azrail.

24.12.1971

---

* **kayırmak** : yan çıkmak, desteklemek

-21-
TEK ADAM

İstiklâl istikbâl hürriyet için,
Cephelerde ömür verdi Tek Adam.
Gericilik niçin, yobazlık niçin,
Türkiye'ye hayat verdi Tek Adam.

Ne bilmecedir, ne de bir masal,
Hiç benzeri yoktur, uymaz her misal,
Adı Cumhuriyet onu öncü al,
Aydın gönüllere girdi Tek Adam.

Öz veri, hoş veri, kafa yapısı, Latin
harfleriyle lisan yapısı,
Medeni kanundur, mührü tapusu,
"Kadın erkek eşit" derdi Tek Adam.

Bu vatan, bu millet her ülkeye baş,
Ellerinde cana geldi kara taş,
Soyadı, kıyafet, yenilikler hoş,
Eski ölçüleri kırdı Tek Adam.

Mutluluk, kutluluk iksiri sundu,
Tabiri caizse ölümü yendi,
Her bir kelimesi güneşe döndü,
Bu vatanda doğan nurdu Tek Adam.

Birlik-beraberlik tohumu ekti,
Zulüm bitkisini kökünden söktü,
Halkı halktan eden sebebi yıktı, İnsan
ayırmayan yardı Tek Adam.

Yanlışa hataya eksiğe yer yok,
Tatbike kalmayan dedikleri çok,
Bakmak istiyorsan o gözlere bak,
Bizi kendi gibi gördü Tek Adam.

İsmi vatan, cismi vatan koca Türk, Halkı
seven, halkı tutan koca Türk,
SEFİL SELİMÎ'de yatan koca Türk,
Yalınız başına ordu tek adam.

1996

-22-

KİM

Diri miyim, ölü müyüm,
Dilimdeki seslenen kim?
Akılsız bir deli miyim,
Gönlümdeki haslanan kim?

Baka bildiğim her yerde,
Örtmez onu hiçbir perde,
Cahil der ki "Göster nerde?"
Ruhumda ki süslenen kim?

Şüphemle merakım bitsin, Yol
bilen elimden tutsun,
Biri bana tarif etsin,
Canımda ki beslenen kim?

Kaçmak isterim kaçamam,
Seçmek çok zordur seçemem,
Tek bir yönünü açamam,
Köşkümde ki yaslanan kim?

Kendini bağrım da saklar,
SEFİL SELİMİ'yi aklar,
Her canlıyı her an yoklar,
İnsandaki rastlanan kim?

13-03-1998

-23-

VATANIM BAYRAĞIM

Her şeyden çok efdal, canımdan kutsal,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.
Dört unsura bağlan, oku bilgi al,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.

Can bağım, kan bağım, hayat kaynağım,
Mektebim, kitabım, niyet kaynağım,
Aklım, fikrim, duygum, yürekte yağım,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.

Mehmet Akif'lere millî his veren,
Behçet Kemallerin ruhuna giren,
Pek çok Mevlânâ'yı bağrına saran,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.

Toprağın mübarek suyun zemzemdir,
İklimlerin şifa, tozların emdir*,
Senden ayrı kalmak yastır matemdir,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.

Aşkınızla ölen en yüce varlık,
Sınırın içinde istersin birlik,
SEFİL SELİMÎ'ye bahşettin hürlük,
Vatanım, bayrağım, Kemal'im, dinim.

14-02-1966

---

* **em** : ilaç

-24-

MAHVOLDUM

Soyguncuydum, mağzaları soyardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.
Zor kullanır, tatlı cana kıyardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Humarcıydım, humarcıyı aradım, O
olmazsa, beş on kana girerdim,
Mezar açar, altın dişi kırardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Hovardayken, düşünmezdim geriyi,
Cindar iken, yürütürdüm deriyi, Çok
yutturdum, altın diye sarıyı,*
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Çoban durdum, inkâr ettim sürüyü,
Kolcu oldum, sattım orman koruyu,
Gümrükcüyken, ben alırdım yarıyı,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Ayyaş idim, çok içerdim rakıyı, Esrar
çeker, çıkamazdım sekiyi,
Hesapçıydım, bölemezdim ikiyi,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Kasap iken beygir eti satardım,
Bastırmaya sucuğa da katardım,
Bilirlerse, tutar sopa atardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

---

* **sarı** : pirinç madeni

Meclislere sokranarak* varırdım,
Düşkünlere, bir de tepik** vururdum,
Derman isteyene, zehir verirdim,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Hoca iken, dervişlere kızardım,
Âşıkların derisini yüzerdim,
Bir muskayı bin liraya yazardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Kaçakçıyken, bol bol mermi yakardım,
Takipçiyi, vurur vurur yıkardım,
Çoğu ölür, kaçar dağa çıkardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Mağrur iken ipekler de yatmazdım,
Konuşmaya tenezzül de etmezdim,
Beğenip de insan eli tutmazdım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Fesatçıyken, melekleri kandırdım, Yanan
ocakları yıktım söndürdüm,
Yalan ile, denizleri dondurdum,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Cimri idim, az yer idim doyardım,
Aç durursam, onu kazanç sayardım, Avrat
kızsa, hemen hesap dayardım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Çiftçi iken, meraları sökerdim, Bazı
ağlar, göz yaşımı ekerdim,
Öküz olur, sabanı da çekerdim,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

---

* **sokranmak** : memnuniyetsizliğini belirterek içten içe ses çıkartmak
** **tepik** : tekme

Memur iken, rüşvet aldım tutuldum,
Hapsolmadım, vazifemden atıldım,
Hırsız oldum, çetelere katıldım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Çok çalıştım, çok düşündüm, bunadım,
Siyasette, rakipleri kınadım,
Sandıklardan, oy çalmayı sınadım,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Kendi kararımca, rüzgâr estirdim,
Softa iken, arifleri kusturdum,
İhtirastan, nice başlar kestirdim,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

Kısa yazdım, uzun uzun düşünün,
Bu da aynasıdır, canlı kişinin, Hesabı
bu kadar gönül işinin,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

SEFİL SELİMÎ'nin haline bakın Bu gibi
gaflete düşmeyin sakın,
İster söze gelin, isterse çekin,
Kazanırım sandım amma, mahvoldum.

09.08.1968

-25-

ARADA KALDIM

Herkesi çok sevdim neye yaradı,
Çiğnendim, ezildim, arada kaldım.
Menfaati olan beni aradı,
Yıprandım, bozuldum arada kaldım.

Bir şey mi kazandım, bir şey mi buldum,
Takdir mi ettiler, gam keder doldum,
Birkaç dakikada, bin defa öldüm,
Taşlandım, yüzüldüm, arada kaldım.

Birlik-beraberlik istedim diye,
Kapılar yüzüme kapanır niye,
Sözünün sahibi insan hani ya,
El için bozuldum, arada kaldım.

Herhangi bir yana taviz vermedim,
Sanat icra ettim, ayrı görmedim,
Hiçbir parti maskesine girmedim,
Yenildim, üzüldüm arada kaldım.

Saygıyı, sevgiyi sermaye saydım*,
Neşeyi unuttum acıya doydum,
SEFİL SELİMÎ'yem Mevlâ'ya uydum, Tarihe
yazıldım, arada kaldım.

02.10.1996

---

* **saymak** : kabul etmek

-26-

DIŞ KAPIDAN GERİ DÖNDÜM

Seni görmek için geldim,
Dış kapıdan geri döndüm.
Boynu bükük, mahcup kaldım,
Dış kapıdan geri döndüm.

Ses gelmedi, çıt çıkmadı,
Hasret benden el çekmedi,
Kimse yüzüme bakmadı,
Dış kapıdan geri döndüm.

Gün çok defa doğdu battı,
Sahur geçti, şafak attı,
İşçiler işine gitti,
Dış kapıdan geri döndüm.

Avluda ki suyun sesi,
Yem koyduğun kuş kafesi,
Kesti bendeki nefesi,
Dış kapıdan geri döndüm.

Çok üşüttüm, hasta oldum, Seni
sevdim sensiz kaldım,
Derman bekledim, dert buldum, Dış
kapıdan geri döndüm.

Görme perişan halimi, Ölse
de SEFİL SELİMÎ,
Soldurdun umut gülümü,
Dış kapıdan geri döndüm.

21.11.1997

-27-

NAHCIVAN

Bayrağım, sancağım, vatanım, ruhum, Canım
Azerbaycan, özüm Nahcıvan.
Şerefim, milletim, sultanım, şahım,
Kanım Azerbaycan, gözüm Nahcıvan.

Aklımız, fikrimiz, adet töremiz, Tarih
kitabımız, hayat süremiz,
Türklük kaynağımız, kutsal yöremiz,
Şanım Azerbaycan, sözüm Nahcıvan.

Azaplı Mikâil has sergi sermiş,
Hasan el-Askeri eserler vermiş,
Tarihi can yakar zulümler görmüş,
Dünüm Azerbaycan, bizim Nahcıvan.

Tarlara sazlara ilhamlar verdi,
Âşıklar şairler mekânı yurdu, İnledi
inletti hiç bitmez derdi,
Konum Azerbaycan, yazım Nahcıvan.

Avukat Cahit Bey yönetmen bize,
Ahmet Şatıroğlu misafir bize,
Sanatçımız Uğur ses katar saza,
Ünüm Azerbaycan, sazım Nahcıvan.

Devlet büyükleri bütün liderler,
Türkiye'den size selâm ederler,
Gardaşlar, bacılar, yaşlı pederler,
Sonum Azerbaycan, közüm Nahcıvan.

Davetiniz ince anlam taşıyor,
Sayın konsolos da bu sır yaşıyor,
SEFİL SELİMÎ'ye sevmek düşüyor,
Tanım Azerbaycan, hazım Nahcıvan.*

10-03-1996

* Şiir, çift ayak ile yazılmıştır. Sefil Selimî bu şiiri 10.03.1996 Nahcivan'da yapılan Âşık Veysel programında okumuştur.

-28-

DİRİ İDİM BEN

Anam yokken, babam yokken, bir zaman, Her
şey ber-hayattı, diri idim ben.
Sıfat sübutuma olmasın güman,
Adem'le Havva'nın nuru idim ben.

Yer gök olmaz idi olmasam şayet,
Ebedî bakiyim, sürerim hayat,
Tasvire çalışır Kuran'la ayet, Ay ile
güneşin sırrı idim ben.

Donum* çoktur, boyam çoktur seçilmez,
Ölür sağalırım**, kefen biçilmez,
Kati emrin vardır, asla kaçılmaz,
Bütün mevcudatın piri idim ben.

Eğer düşünürsek, tamamı sahi, Bu da
felsefedir, değildir vahi,***
Beden bir dünyadır içinde şahı, Bütün
sepetlerde arı idim ben.

Keşfi yapılmamış beldeyim işte,
Görene bilene, kuldayım işte,
SEFİL SELİMÎ'yle dildeyim işte,
Binbir isimin de biri idim ben.

1966

---

* **don** : şekil
** **sağalmak** : dirilmek
*** **vahi** : vahiy

-29-
NEDEN

Ehil bir sarrafa varırsan eğer,
Maden kıymet bulur, taş olmaz neden?
Pazara çıkınca hazine değer,
Cevahire bakır eş olmaz neden?

Bu hususta biraz eyleyem lisan,
Maksadı dinleyip anlarsa insan,
Yüzde, öze baktım hep aynı desen,
Özü dolu olan, boş olmaz neden?

Himmet et, kalmayım,aşkın dışında,
Yolcuyum beklerim, yolun başında,
Aşka erenlerin mevcut işinde,
Bahar hüküm sürer, kış olmaz neden?

Yakıp sen kendini Kerem'e dönder,
Ararım âlemde ulu bir önder,
Ya lokmanı gönder, ya ilaç gönder,
Yaralı gönlümde coş olmaz neden?

Erenler cemine destura geldim,
Aşkın çeşmesinden destimi doldum,
Kendi cenazemi ben kendim kıldım,
Ölülere başka iş olmaz neden?

Bu dert bedenimde benimle yürür,
Eğer ki bıraksam cihanı bürür,
SEFİL SELİMÎ'yi peşinden sürür,
Aşıklar, dertlerden dış olmaz neden?

14-7-1972

-30-
BENDEN

Her kılıçtan keskin, kıldan çok ince, Sırat
köprüsü'yüm şer korkar benden.
Dört unsurdan sonra dört şeyden önce,
Hayat kapısıyım, tor* korkar benden.

Cennet bahçesiyim, çiçeğim solmaz,
Kıyamet günüyüm, günahkâr bilmez,
Cehennem gibiyim, yaktığım olmaz,
Sevap sitesiyim, hor korkar benden.

Boş kubbede doksan bin yıl dinlendim,
İlk Adem'in ruhu ile canlandım,
Akıl fikir iman buldum kanlandım,
Kudret yapısıyım kör korkar benden.

Gecenin gündüzün dönüşündeyim,
Güneşin yıldızın yanışındayım,
Yanlış hükümlerin sönüşündeyim,
Rahman çatısıyım, çor** korkar benden.

SEFİL SELİMÎ'niz deryada katre, Gönül
ölçüsüyüm değilim metre,
Dünya bana göre sanki bir litre,
Süphan kutusuyum, mar korkar benden.***

10-10-1996

---

* **tor** : acemi
****çor** : hasta
**** Şiir çift ayakla yazılmıştır.

-31-
GAFLET SEN

Yalanları yanlışları gerçek diye yutmuşum,
Adından ve tadından bıkıp nefret etmişim,
Sen ki buzdan soğuksun estirdiğin yel sıcak,
Üzerimden artık kalk, yeter çökme gaflet sen.

Dağıttığın sermaye, tutanları mahvetti,
Padişah ettiklerin, kardeşini katletti,
İnsana tuzağın çok, kaçsan da vaden yetti,
Yüzünden maskeyi at, maske takma gaflet sen.

Susamışa su diye, zehiri içirirsin,
On çengelli pençeni, göğsüne geçirirsin,
İradesi zayıfın aklını kaçırırsın,
Çeşit çeşit oyunla,bizi yıkma gaflet sen.

Cemiyete düşmandır, sana gıptayla bakan,
Yıkılıp gitmelisin tutamazsın bir mekan,
Beşeriyet seninle savaşa girmiş iken,
Gürültülü ses ile mermi yakma gaflet sen.

Eline düşenleri, sürüm sürüm sürürsün,
Kar gibi görünerek, bol bol zarar verirsin,
Severek okşayarak, tokat tekme vurursun,
Sigarama çakmağı yakmam çakma gaflet sen.

Meydandan çekilip git, namus alsın yerini, Leşin
ortadan kalksın, namus bulsun yerini,
Bağlılık at oynatsın, birlik bilsin yerini,
Bağdaki fidanları çekip sökme gaflet sen.

Çırıl çıplak karşımda dudağıma bal çalma,
Kandırıp uyuşturup ciğerime el salma,
SEFİL SELİMÎ uymaz gelip gidip dost olma,
Götürüp dağ başında, beni ekme gaflet sen.

-32-

YARASIN

Biraz şor* edek Yare
yarasın.
Bilerek gidek,
Herkes arasın.

İrşad olsun tor,
Kolaylaşsın zor,
Yanlış, eksik, hor, Yakın
varasın.

Sen kendini yer, Dert
dertliyi yer,
Hepimizi yer,
Yerden sorasın.

Telaşe niye,
Kalırsın yaya,
Ölüm var diye Temiz
durasın

Ölürsün diril,
Yan morul morul,
Ya sev ya vurul,
Sefa süresin.

İşte ben buyum, Sen
söyle neyim,
Bir damla suyum, İç ki
göresin.

---

* şor : sohbet

Cehilde cefa,
Olgunda sefa,
Ermişte şifa,
Çoktur eresin.

SEFİL SELİMÎ,
Tatlı balımı,
Sohbet gülümü,
Sevip deresin.

21.4.1990

-33-
SÖYLEYİN

Kurbağa, bülbüllük şahinlik taslar,
Uçtuğunu gören var mı, söyleyin.
Tosbağa, aslanlık kaplanlık taslar, Beyler
gözleriniz kör mü, söyleyin.

Çekirgeyi gören deve kaçıyor,
Yarasa, ağzından ateş saçıyor,
Böcekler, fillere savaş açıyor,
Kim kimi alt eder zor mu, söyleyin.

Yılan, "Ben cennete bekçiyim" diyor,
Fare, kedileri sansarı yiyor,
Kör kösnü* dozere meydan okuyor,
Değer yargıları bir mi, söyleyin.

Tilkiler, çakallar hampa** arıyor,
Baskın yapmak için çete kuruyor,
Sinek, kendisini kral görüyor,
Sineklerle kral yar mı, söyleyin.

Koça özeniyor, pirelerle bit,
Ey SEFİL SELİMÎ iyi tahlil et,
Fenalıktan vazgeç doğruları tut,
Kötü "Ben kötüyüm" der mi söyleyin.

16.2.1996

---

* **kör kösnü** : köstebek
** **hampa**: kötü işlerde yardımcı olan kişi

-34-
YAVRUM

Ne ağla ne sızla ne inle yavrum, Seni,
kuş tüyüne yatıracaklar.
Kulağını ver de söz dinle yavrum,
Halkın ocağını batıracaklar.

Falan filan parti veyahut dernek,
Menfaate alet, ap açık örnek,
Ya bir diş geçirir ya atar tırnak,
Bizi yola yola bitirecekler.

Nasıl bileceğiz, kim kimden düzgün?
Güven ortamı yok, dost dosttan bezgin,
Ben dindarım diyen herkesten azgın, Sizi
cehenneme götürecekler.

Felaket yelleri yaman esiyor,
Fırtına şiddetli nefes kesiyor,
İnsanımız hasta kanlar kusuyor,
Yarasına merhem getirecekler.

Azımı çoğa say, üstünde düşün, Çok
çalış çabala, ağrımaz başın,
Ey SEFİL SELİMÎ bitiktir işin,
Yiyip içmez canlı yetirecekler.

9-9-1994

-35-

BARBARLAR

Tarihler şahittir ıspatı kolay,
İslâmı kahpece vurdu barbarlar.
Menfaat gereği her korkunç olay,
Vahşet saçtı tuzak kurdu barbarlar.

Azerbaycan, Bosna, Çeçenistanda,
Cesetler kokuyor, kan var her yanda,
Kudurmuş yamyamlar, azgın şu anda,
Cinayet sergisi serdi barbarlar.

Terörist caniler kimin uşağı,
Sapık devletlerin iğrenç kuşağı,
Gübreden abgından daha aşağı,
Boynuzda çamur gördü barbarlar.

Asil Türk milleti eyliyor sabır,
Rus dediğin hain, kullanır cebir, Vahşi
canavarlar, hepsi et obur,
Kuyruk dikti boyun kırdı barbarlar.

Esnek Yahudiler oynak kâfirler,
Mahsus koymuş ara yere sefirler,
Yüreğini teslim almış küfürler,
Sömürmeye kafa yormuş barbarlar

İyi görünerek, zehir saçarlar,
Hak hukuk var dersen, hemen kaçarlar,
Beni affeyleyin, dona sıçarlar,
Domuz gibi hayat sürmüş barbarlar.

Mukayese kabul etmez soyumuz,
Asil azmaz derler hoştur huyumuz,
Onikinin Şahı* olur dayımız,
Ona dil uzatmış ürmüş barbarlar.

Ne ilktir ne sondur Türklere hücum,
Hepsine baş gelir, imanım gücüm,
Kur'an-ı Kerim'den tahtım ve tacım,
Reddeylemiş karşı durmuş barbarlar.

Dışarda içerde zemmeden yeren, Nefsi
emmareyle fetvalar veren,
Gönül hanem kabir dış yüzüm viran, Boşa
günahıma girmiş barbarlar.

Birkaç örnek ile sonuca geldim,
Kim haklı kim haksız suçluyu buldum,
Ben benden soranım acep ne oldum,
Aleyhime beni karmış barbarlar.

Acep ne kazandım, neler yitirdim,
Kibiri benliği ezdim bitirdim,
SEFİL SELİMÎ'yi pire götürdüm,
Ne çabuk farkına varmış barbarlar.

01.01.1995

* **Onikinin Şahı** : Hz. Ali

-36-
SATRANÇ

Yer yüzünde gök yüzünde olan her şey insanda var,
Gök yüzünde kul özünde kalan bir huy vicdanda var,
Olan her şey kalan bir huy bilen hür bey imanda var,
İnsanda var vicdanda var imanda var imanda var.

Gezdim tozdum sormak için aldım sattım kâr etmedim,
Sormak için ömür verdim geldim gittim şer gütmedim,
Aldım sattım geldim gittim derde battım kör gitmedim,
Kâr etmedim şer gütmedim kör gitmedim kör gelmedim.

Yüz altında yüz üstünde iki yüzün yüz üstünde
Yüz üstünde kaşın gözün dilde sözün söz üstünde
İki yüzün dilde sözün yolcu yolda iz üstünde
Yüz üstünde söz üstünde iz üstünde iz üstünde

Yüz altında yüz üstünde iki yüzün başa bağlı
Yüz üstünde kaşın göze ağzın dile dişe bağlı
İki yüzün ağzın dile gözün göze kaşa bağlı
Başa bağlı dişe bağlı kaşa bağlı kaşa bağlı

Damar kana kanlar suya beden ruha cana muhtaç
Kanlar suya gönül aşka gözler yaşa sana muhtaç
Beden ruha gözler yaşa mide aşa nana muhtaç
Cana muhtaç sana muhtaç nana muhtaç nana muhtaç

-37-

YAR

Dilim boğazıma kaçtı,
Senden ayrı kaldıkça yar.
Nutkum durdu rengim uçtu,
Senden ayrı kaldıkça yar.

Bedenimde deprem oldu,
Çile beni teslim aldı,
Gönlümdeki her şey öldü,
Senden ayrı kaldıkça yar.

Ne hayalsin ne de düşsün,
Bütün güzellere başsın,
Herkes bana dedi; "Taşsın",
Senden ayrı kaldıkça yar.

Şafak atmaz, güneş doğmaz,
Gökten yere rahmet yağmaz,
SELİMÎ beş para değmez,
Senden ayrı kaldıkça yar.

10.7.1996

-38-
KALIR

Buzdan saray yapan siyasetçiler,
Buzlar eriyince, selinde kalır.
Her sofraya bağdaş kuran etçiler,
Et biter, kemikler elinde kalır.

Kemiği nereye saklayım diye,
Göz yumar ses kısar yanlış her şeye,
Oturur koltuğa bakar şişeye,
Söylenecek sözler dilinde kalır.

Sizleri yıkacak sizdeki yalan Sizleri
sokacak sizdeki yılan
Bizi talan etti siyasi talan
Herkes bu talanın yelinde kalır

Senin gibilere hemi de sana,
İnsanlığa hizmet görev insana,
SEFİL SELİMÎ'yem kulak ver bana,
Duymazsan ellerin belinde kalır.
19. 11.1997

-39-
SEVGİ SAYGI

Sevgi saygı ve muhabbet, Ne
alınır, ne satılır.
Hürmette yaşar Muhammet,
Ne bulunur, ne yutulur.

Hakk'ın evi halkın evi,
Yenmeli kin denen devi,
Nezaket aşkın göz ağı,
Ne çalınır, ne atılır.

İsyancıya bahane çok, Aşk
ehline inancı yok,
İnsanlığı var eden Hak,
Ne bilinir, ne tutulur.

Bu gerçeğe yumamam göz,
Götüren ten saklayan öz,
Bahis mevzu şu birkaç söz,
Ne yolunur, ne ütülür.

SEFİL SELİMÎ de Hüda,
Şartlarını eyler eda,
Yükselen, akseden seda,
Ne silinir, ne yetilir.*

23.09.1996

* Şiir çift ayakla yazılmıştır.

-40-
TALTİF EDİLİR

Bu ülkede oyunbazlar baş tacı Baş
kesen yol kesen taltif edilir
Kim yobaz kim cahil kapıyor pacı*
Ev basan dil kesen taltif edilir

Susma be birader aç gözünü aç
Yakanı verdiğin vekillerden kaç
Kendiler doyarken seni korlar aç
Kul asan kul kesen taltif edilir

Birbirinden azgın falanca parti
Gözümüzü oyar eksikle artı
Her suçu kapatır bir mebus kartı
Tez küsen el kesen taltif edilir

Çalanlar çırpanlar zırha girmişler
Köşklerde yatlarda ömür sürmüşler
Pek çok evliyaya zehir vermişler
Sert esen yol kesen taltif edilir

İşte memleketin bugünkü hali Kim
duyar efendim inler ahali
SEFİL SELİMÎ'ye her şey pahalı
Ses kısan el kesen taltif edilir

---

* **pac** : yol kesenin aldığı haraç

-41-

ÖLMEKTİR

Bir uçtan bir uca, bir baştan başa,
Sevgiyi bölemem, bölmek, ölmektir.
Huzur arıyorsan, severek yaşa,
Sevgisiz kalamam, kalmak ölmektir.

Muhabbette gizli Allah nidası,
Hakk'ın sedasıdır insan sedası,
Kulda mekân kuran kulun hüdası,
Eşsiz eş bulamam, bulmak ölmektir.

Sevilen gocundu, seven taşladı, O,
kıvılcım, can evimde başladı,
Dost sevgisi, kemiğime işledi,
Kazıyıp silemem, silmek, ölmektir.

Bir gerçeği söyler, ağzın hepsi,
İman mühürüdür aşktır tapusu,
Sevgidir Rahman'ın cennet kapısı,
Yad kapı çalamam, çalmak, ölmektir.

Bir Hakk'a bağımlı olmayı yeğle, Sevilip
sevdirmek imkânı sağla,
Özünü evrenin dağıyla bağla,
Başka köz bilemem, bilmek, ölmektir.

Bu aşkı beslersen, çile çekersin,
Çekmezsen, kendini nara yakarsın,
Sevmedikçe bir balçığa çökersin,
Peşinden gelemem, gelmek, ölmektir.

Alüyü'l-âlâdan sorduk kimin, neci? Tarifi
mümkünmü güç tanrı gücü,
SEFİL SELİMÎ'nin bu sevda tacı,
Taşırım yılamam, yılmak, ölmektir.

28-3-1989

-42-

CUMHURİYETTİR

Kulak ardı etme göz ucu bakma, Bize
sahip çıkan, Cumhuriyettir.
Sorup anlamadan, kaşını yıkma,
Bize doğru bakan, Cumhuriyettir.

Soyunu sopunu her an koruyan,
Hakkımızı o gün bugün arayan, Her
konuda her insana yarayan,
Cehaleti yıkan, Cumhuriyettir.

Şakağını biraz eline yasla,
Düşünmezsen gerçek, yüz vermez asla,
Şehit olan yiğit Mehmed'i sesle,
Ona ağıt yakan, Cumhuriyettir.

İstiklâl Savaşı gazisine git,
O tarihi yaşa, konuş sohbet et,
Eğer aklın varsa, nefesini tut,
Göz yaşıyla akan, Cumhuriyettir.

Şarapnel yarası, bomba yarası, Vatan
sevgisinin birkaç töresi,
Conk bayırı Dumlupınar deresi,
Üstüne kan döken, Cumhuriyettir.

Yavrum bilmiyorsan öğrenmeyi bil,
O savaşı tarif etmez hiçbir dil,
Ne dağ taş dayanır ne de canlı kul,
Silkinerek kalkan, Cumhuriyettir.

Herkes konuşuyor, ileri geri,
Kim öldü kim kaldı, söyle kim diri,
Eceli ağlattık, dönmedik geri,
Burada bayrak diken, Cumhuriyettir.

Şimdi yaşayanın hayat borcu var,
Şehit gidenlere diyet borcu var,
Diyecek çok şey var, zaman zemin dar,
Sancı acı çeken, Cumhuriyettir.

Tarih okuduysan, tarih az yazmış,
Geri kalanları bağrıma kazmış,
İnsanlar mı nankör, zaman mı azmış, Bence
haklı çıkan, Cumhuriyettir.

Seferberlik denen o mutlu günde,
Dik başlı komutan giderdi önde,
Sesi duyulurdu en ücra yönde,
Onunla el sıkan, Cumhuriyettir.

SEFİL SELİMÎ'yem kül ve yel yutmam,
Mustafa Kemal'i gönlümden atmam,
Böyle bir hizmeti, istismar etmem,
Canıma aşk eken, Cumhuriyettir.

-43-

ALMIYOR

İblis meleklerin hocası idi,
Niçin şeytan oldu, aklım almıyor.
Her şeyi daha çok bilirim dedi,
Ne idi ne buldu, aklım almıyor.

"Ben okudum" diyen cahil beylere,
Kafa eskitsinler böyle şeylere,
Tembihim servettir, er oğlu ere,
Kimler kimi sildi, aklım almıyor.

Bir ser-encam yeter alabilene,
Nasihat gerekmez adam olana,
"İslâmız" diyenler Hakk'ı bulana,
Niçin kılıç çaldı, aklım almıyor.

Bu birkaç noktayı çok iyi düşün,
İkilikten vazgeç rast gelir işin,
Her şey veresiye bir ölüm peşin,
Kim öldü kim kaldı, aklım almıyor.

Bilmek isteyince, bilenden sordum,
Dünyadan genişmiş, şu gönül yurdum,
SEFİL SELİMÎ'ye pirinden yardım,
Dilime söz geldi, aklım almıyor.

20.11.1997

-44-

GEÇ OLUR

Aman ha, bu arzum kalmasın yarım,
Sen beni bugün sev, yarın geç olur.
Yüzüm kırışmasın, rengim solmasın.
Seve seve, ayrı kalmak güç olur.

Geçen günlerimi yaşadım saymam,
Sesin kulağımda başka ses duymam,
Dünya güzelini yerine koymam,
Bir gün koyunlaşsa bir gün koç olur.

Umudumuz, çiçek açsın yeşersin,
Fenikdikçe* gölgesine düşersin,
Güneş desem, olmaz doğar aşarsın,
Batışına, baka kalmak, suç olur.

Kaburgana verme** bırak inadı,
Aşk kılıcı beni sık sık sınadı,
Üstümüzde Azrail'in kanadı,
Bedenimiz, kara yere, iç olur.

Sevgi tezgahları, sevgi dokusa,
Nakışını gözlü gözsüz okusa,
Talih bülbülümüz, ötse şakısa,
Bir günümüz artar, üç bin üç olur.

Arayı soğutma, harcama anı,
Tutayım derkene, harcadım dünü,
Garipser dururum, daima seni,
Özlemlerim, bir birine taç olur.

---

* **fenikmek** : güçsüz düşmek
** **kaburgasına vermek** : inatlaşmak

Bir saniye bile, uzun çok uzun,
Arkası gelmiyor, gece gündüzün,
SEFİL SELİMÎ de dert, keder, hüzün,
Çoğalır üsteler, kaçta kaç olur.

5-2-1985

-45-

NEYİM ZAY OLUR

Hor bakan ters bakan yan bakan baksın, Yer
benim gök benim neyim zay olur.
Kor döken sert akan akarsa aksın,
Yar benim Hak benim neyim zay olur

Zalime zalimim, âlime âlim,
Dikene dikenim, güllere gülüm,
İyiye iyiyim, kötüye ölüm,
Er benim pak benim neyim zay olur.

Her şartı yaşarım, yerine göre,
Hiç kimseye uymaz, bendeki töre,
Hayatta düşmedim, katiyen kire,
Şer benim ak benim neyim zay olur.

Gözüm özüm yüzüm sözüm kir tutmaz,
Ummanım buz tutmaz, dağım kar tutmaz,
SEFİL SELİMÎ'yi ham ve tor tutmaz,
Var benim yok benim neyim zay olur.*

24.11.1997

* Şiir, çift ayaklar yazılmıştır.

-46-
NE BİÇİM İŞ

Halka hizmet, Hakk'a hizmet diyorlar,
Hizmete başlanmaz, bu ne biçim iş?
Neden savaş açıp adam yiyorlar?
Yamyamlık boşlanmaz,* bu ne biçim iş?

Yok mu şu dünyada bir aklı yetik?
Top fitil almasa,düşmese tetik,
Suçlu fırsat bulur, davranır atik,
Suç işler taşlanmaz, bu ne biçim iş?

Adı sanı meşhur,barış meleği,
Yolunmuş dökülmüş tüyü teleği,**
Açılmaz kapanmış gözü kulağı,
Dillenmez dişlenmez,bu ne biçim iş?

Çelişkiler, arzı sallayıp silker,
Fırtına ummanı, kabartır çalkar,
Yüreğim, her derdi üst üste ilker***,(3)
Çaresi işlenmez,bu ne biçim iş?

Hem kılıç, hem kalkan yaptım tarzımı,
Besbelli ki açık yazdım arzımı,
Usulümce icra ettim farzımı,
Gözlenip kaşlanmaz, bu ne biçim iş?

SEFİL SELİMÎ'niz söyler erinmez, Gıpta
edip, rakip şahsa yerinmez,
İnsan çiğ süt emmiş özü görünmez,
Kul kuldan hoşlanmaz, bu ne biçim iş?

25-9-1989

---

* **boşlanmak** : terk edilmek, bırakılmak
** **telek** : kanat ve kuyruktaki uzun tüyler
*** **ilkmek** : eklemek

-47-

TABİAT

Dünyamıza konup göçen canların, Bu
günü tabiat, dünü tabiat.
Bir birine savaş açan canların, Evveli
tabiat, sonu tabiat.

Bütün mahlukatı büyütür besler,
Apayrı rengarenk endamla süsler,
Genç-ihtiyar demez, bağrına sesler,
Ayırt etmez, seni beni tabiat.

"Dediğim dediktir" demek, çok kötü,
Kara taştan daha olursun katı,
Hak için var mıdır doğuyla batı?
Sevmiyor mu biri bini tabiat?

Almayı bilmezsen, kabul et suçu,
Evine aç döner, inatçı keçi,
Kuyruğu yağ saklar, babanın koçu,
Koyunun koçların gönü tabiat.

Tasavvurdan geniş, tahminden geniş,
Tahayyülü bırak, kendiyle tanış,
Zerreye damlaya deryaya danış,
Yazılmaz okunmaz, konu tabiat.

İnce tarafından nazik yerinden,
"Vah" dedi vücudun, vahdet ferinden,
Zatiyyet mülkünün katre terinden,
İnsanlık âlemi, kanı tabiat.

Tarta bilirsen tart, iyi test eyle,
Zaman çabuk geçer, kurallar böyle,
Ey SEFİL SELİMÎ ibret al söyle,
Baş ve bedeniyim kını tabiat,
17-2-1996

-48-

OLDU MU?

Otuz altı yıldır, okudum yazdım,
Yazdığımdan ibret alan oldu mu?
Çok kapılar açtım, çok bohça çözdüm,
Çözdüğümden bir şey bulan oldu mu?

Barbarlığa kılıf dini seçenler,
Yobazlaşıp insan kanı içenler,
Ot gibi yeşerip konup göçenler, Niye
geldi gitti bilen oldu mu?

Kuru kalabalık, bomboş baş beden, Hiç
birisi sormaz, doğmuşuz neden,
Ön safı doldurur, gürültü eden,
İman ummanına dalan oldu mu?

Yanlışı tenkit et, doğruyu ara,
İtikat ehline kim verir para?
Herkes beyazlara diyor ki;"Kara"
Haklılara yoldaş olan oldu mu?

Yapayalınızım sevenim yoktur,
Bir değil bin değil, derdim pek çoktur,
SEFİL SELİMÎ'yem yardımcım haktır,
Hak verip yanımda kalan oldu mu?

2.10.1996

-49-

ARIYOR

Kanımda canımda, Hüseyin aşkı, Arıyor,
Muhammet Ali nurunu.
Hasan'ın arştaki ilahi köşkü,
Arıyor, Muhammet Ali nurunu.

"Oniki İmam"la "On dört masumlar",
"Ehl-i Beyt"e can adayan isimler,
Hikmetullahdaki mevcut cisimler,
Arıyor, Muhammet Ali nurunu.

"Yetmiş bin gazi"yle, "kırklar yediler",
"Kırk bin evliya"yla "pirler gedalar",
"Sahibül huruçlar" "eren cüdalar",
Arıyor, Muhammet Ali nurunu.

"Melekler, huriler" "ayet" ve "kuran", "Ayla
güneş yıldız", "mamurla viran",
"Salihler makbuller", "görmeyen gören",
Arıyor, Muhammet Ali nurunu.

"Yirmi sekiz nebi", "İslâm âlemi" "Tekmil
âşıklarla SEFİL SELİMÎ",
"Sahabe çanyar", "ilim âlimi", Arıyor,
Muhammet Ali nurunu.

8.4.1966

-50-

VATANI KORU

Tarihleri oku, geleceğe bak,
Vatandaşı yaşat, vatanı koru.
Hiç kimseyi yakma, cehaleti yak,
Kurdu kuşu yaşat, vatanı koru.

Gücün yetiyorsa, bir tek çivi çak, Ne
bir silah kullan nede bir bıçak,
Arıza vermesin yaptığın uçak,
İşçim işi yaşat, vatanı koru,

Ne kurşun işlesin ne tuzak tutsun,
Kötü olan her şey yerlere batsın,
Bu yurda turistler gelsin ve gitsin,
Gelen başı yaşat vatanı koru

Eğitim ve kültür, güzel sanatlar,
Fabrikalar halkı halka kenetler,
Sevgiden saygıdan doğar kanatlar,
Kuru yaşı yaşat, vatanı koru

İnsanca yaşamın en cazip yönü,
Ayırıp bölmemek, şununla şunu,
Çok önemli konu, işte bu konu, Dağı
taşı yaşat, vatanı koru.

Bir birine bağlı, başımızla saç,
Doğayı temiz tut, kirletmekten kaç,
Başımız kel olur, yolunursa saç,
Saçı başı yaşat, vatanı koru.

Hatıramız olsun, yaşlıya gence,
Gelecekler için yaşa ilk önce,
Tabiat her şeyden nazik ve ince,
Hoş ol hoşu yaşat vatanı koru.

Önerim, yekpare insanlık için,
Destek olmuyorsun, acaba niçin?
Ey SEFİL SELİMÎ herkesle geçin,
Ölmemişi yaşat, vatanı koru.

-51-

KARA YAPI TOPRAK SIVA

Bizim köylerdeki vaziyet şöyle;
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.
Biri beşi değil, yöremiz böyle,
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.

Helâsı yok, banyosu yok, derdi çok,
Dudağını ısır, sakın deme oh
Ambarları boş ya sahipleri tok,
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.

Kuşak çözmek için, dereye koşar,
Suyu da kesikse, tebdili şaşar, İçinde
yatanın üstüne düşer,
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.

Mukadderat diye kaderdir diye
İnancı kendine olmuş hediye
Başı dik köylüye mezar sed(i)ye Kara
yapı toprak sıva kerpiç ev

Eli nasır, alnı açık, yüzü ak,
Kireç gibi solgun şu rengine bak,
Isınmak istersen dilekçemi yak,
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.

Kesesi zaten boş, nefesi kokar,
Konuşmaz velâkin manâlı bakar,
SEFİL SELİMÎ'nin boynunu büker,
Kara yapı, toprak sıva, kerpiç ev.

-52-

EY

Dün benimle her meydanda bir olan,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!
İmkânım var iken bana yar olan,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!

Görüşmeden bir saniye durmayan, Sağ
yanımı hiç kimseye vermeyen,
Param varken kusurumu görmeyen,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!

Akşam-sabah, sol yanımda saf tutan,
Esnaf iken her işime el katan,
Mağzamdan çıkmayan kapımda yatan,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!

Dört yanımı setler gibi çeviren,
Düşmanımı parçalayıp deviren,
Harmanımı ter dökerek savuran,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!

Severimde güvenemem her ferde,
"Sen korkma" diyenler bıraktı darda,
SEFİL SELİMÎ'niz didinir zorda,
Bugün düştüm, hani nerde dostlar ey!

17.8.1969

-53-
KÂRIMIZ

Bilgi alfabemiz, sevgi hocamız,
Hoş görüyü ezber etmek kârımız.
Ham ve olgunumuz, engin yücemiz, Bu
okula gelip gitmek kârımız.

Bilgiye sahip çık, sevgiye sarıl,
Hürmetin saygının postuna kurul,
Şahsını bırak sen, el için yorul,
Milletçe el ele tutmak kârımız.

Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı,
Sayılır diyorlar, ondan ötürü,
Şu birkaç cümlelik üç beş satırı, Alıcı
buldukça satmak kârımız.

Bir beden taşıyan canlıyız güya, Nazik
kimse benzer, içilen suya, Ne kin, ne
garez, ne yalan, riya,
Kemliği yürekten atmak kârımız.

Sıcak harbe, soğuk harbe son verdik,
Barış bahçesinin gülünü derdik,
İnsana hizmetten mükâfat gördük,
Aynı tadı her an tatmak kârımız.

Sevenler huzurlu, sevilen mutlu,
Yan yana can cana, yaşıyor kutlu,
Gönül kapısını bırakma kitli,
Sevgisine sevgi katmak kârımız.

Usandığın yerde toparlan yürü,
Yan çizme, vazgeçme hiç dönme geri,
Herkes ölür gider, sen kalın diri,
Dirilik mayası tutmak kârımız.

Yoktur yad yabancı, yok ayrı belde,
Yürekteki neyse o olur dilde,
Bir çalıya bağlı, dikende gülde,
Koyu gölgesinde yatmak kârımız.

Cennete yol açar dostlar eşiği,
Sıhhati rahatı sağlar beşiği,
Göz küllemez, kirpik yakmaz eşiği,
Böyle yanıp, böyle tütmek kârımız.

Vücut makinamız, dönmesin taşa,
Kötü yönlerini terk eyle, boşa,
İman sarayını ihya et döşe,
Pak eyleyip temiz tutmak kârımız.

Şu ulus, bu devlet, beyaz, kara ırk, Hep
Allah yarattı ayırmaktan kork,
Kılık kıyafette olsa dahi fark,
İnsan ayırana çatmak kârımız.

Aklıma fikrime, esti yel esti,
Olgunlar bağladı, cahiller kesti,
Menfaat gözeten dost dosta küstü,
Barıştırıp ahbap etmek kârımız.

Ziyankârı eğit faydalan boştan,
Kötülere ders ver, çekinme hoştan,
Güçsüz kuşu koru yırtıcı kuştan,
Bir bir her birine yetmek kârımız.

Uzak yere gitme, delersin topuk,
Aslına kucak aç, durma sen kopuk,
Deryalar üstünde köpüren köpük,
Gibiyiz ummana batmak kârımız.

Bir misalin dünya değer her biri,
Hem cinsin değil mi, şeklin öbürü?
Hepisi Adem'in can beden türü,
Sofrasında lokma yutmak kârımız.

Amacım öz veri pek çok yorumu,
Her kişiyi ihya eyler verimi,
Çabam için yüzseler de derimi,
Affedip onları tutmak kârımız.

Cahil gurup kördür boğar boğulur,
Birliği zedeler çabuk dağılır,
Tahsil gören kabre girse sağılır,
Okuyup eceli ütmek kârımız.

Nizam intizamın edep destanı, Aykırı
pürlenmez bağı bostanı,
Beyin hükümdarı harabistanı,
Sevgi ateşine yitmek kârımız.

İlk basamak üst basamak arası,
Gayet acı nefis benlik yarası,
İncedir kibardır, iz'an töresi,
Çatısını çatmak sağlam kârımız.

Sonucu incele neticeye bak,
Hatayı yanlışı pürüzleri yak,
Sevgi hoşgörünün ticareti çok,
İlimle bilimle ötmek kârımız.

Ey SEFİL SELİMÎ duysun faniler, Sevgi
ara yerden kalksın maniler,
Mektepler, kitaplar, kütüphaneler,
Yaptırıp iç içe yatmak kârımız.

12.12.1990

-54-

GÖZ YUMUYORUZ

Şu cihette deprem, bu cihette sel,
Yurttaş kan kusuyor, göz yumuyoruz.
Her cephede harp var, zalim zulmü bol, Cani
baş kesiyor, göz yumuyoruz.

Şu kesim, o kısım, evsiz ayazda, Can
çekişir inler, insaf yok sizde,
Devlet baba yardım edecek sözde,
Açlık ses kısıyor, göz yumuyoruz.

Kibar soyguncular asri hırsızlar,
Nazik felaketler, zarif arsızlar,
Şeytani tüylüler, yolsuz pirliler,
Çok ağır basıyor, göz yumuyoruz.

Binlerce cinayet, binlerce vahşet,
Terörist sapkınlar, saçıyor dehşet,
Kasıp kavuruyor, kudurmuş şehvet, Yelleri
esiyor, göz yumuyoruz.

Okumuş haydutlar, vahşilik eder,
Hem fikir olanın hoşuna gider,
Rüşvet kasırgası kol kanat budar,
Ulusu yaşıyor, göz yumuyoruz.

Köşe başlarını tutan hilebaz,
Bizler sömürür derki buda az,
Ey SEFİL SELİMÎ gördüğünü yaz, Ne
çare susuyor, göz yumuyoruz.

13.02.1996

DÖRT KAFİYELİ ŞİİRLER*

-55-

KALMIŞIM

Kafatasım bomboş, yüreğim ezik, Benlik
hanesinde yata kalmışım.
Şifa usum yamyaş, gereğim bozum,
Canlık binasında hata bulmuşum.

Kupkuru kesildim, tamtakır kaldım,
Sapsarı kasıldım, kem fakir oldum,
Dupduru esildim, çumçukur oldum,
Senlik manasında ata olmuşum.

Künyemde kimliğim SEFİL SELİMÎ,
Bünyemde demliğim SEFİL SELİMÎ,
Dünyamda tamlığım SEFİL SELİMÎ,
Tenlik sinesinde kıta almışım.

* Geniş bilgi için bkz. Doğan KAYA, **Âşık Edebiyatı Araştırmaları**, stanbul, 2000, s. .175-181.

-56-

V A RIM V A R

Oku kimliğimi şüpheye düşme,
Süphan zerresiyim, canda varım var.
Doku tamlığımı, cepheye koşma,
Rahman perdesiyim, sende serim ser.

Umman damlasıyım, selde göldeyim,
Mihman hamlesiyim, kulda haldeyim,
Sultan cümlesiyim, dilde eldeyim,
İnsan parçasıyım, binde birim bir.

Cihanda yaşayan her türlü cisim,
Meydanda ışıyan er varlı kesim,
Merdanı taşıyan sır nurlu hısım,
İman deryasıyım bende ferim fer.

Gündeki şuayım, aydaki ziya,
Dindeki davayım, soydaki maya,
Tendeki sevdayım, huydaki boya,
Derman bahçesiyim. zinde pürüm pür.

Zaman aynasından görünen yüzüm,
Mekân dünyasından aranan özüm,
Lokman bünyesinden korunan gözüm,
Erkân dosyasıyım kanda sırım sır.

Harmancıya harman sapı danesi,
Kervancıya kervan tipi sinesi,
SEFİL SELİMÎ'nin yapı binası,
Canan şivesiyim handa yerim yer.

30.4.2000

BEŞ KAFİYELİ ŞİİRLERİ

-57-

ÖZÜNDE TAŞI*

Gezdiğin her yerde gördüğün şeyi, Satır
satır oku, özünde taşı.
Ezdiğin hor nerde sardığın iyi, Getir
götür şakı, sözünde coşu.

Yazarsın çizersin, ünün yayılır,
Özersin süzersin, şanın duyulur,
Sezersin dizersin, canın sayılır, Çatır
çutur doku, gözünde yaşı.

(Se) nokta (Sel) nokta ozanın adı*,
(Se) akta (Sel) ekte yazanın adı,
(Se) kökte (Sel) gökte sezenin şadı,
Yetir yütür saki bazında hoşu.

6.5.2000

* Şiir, hem beş kafiye hem de *lebdeğmez (dudakdeğmez)* olarak söylenmiştir.
* (Se), (Sel) kısaltmaları âşığın mahlası olan Sefil Selimî sözlerini işaret etmektedir.

ALTI KAFİYELİ ŞİİRLER

-58-

GERİ DUR*

Yaşayan can er geç yere girecek,
Her günü hoş yaşa şerden geri dur.
Taşıyan ten her suç kora düşecek, Dar
yönü aş dışa kirden koru ser.

Yüz suyunu döken kötü kişi çok,
Öz huyunu yakan yiti leşi yak, Göz
tüyünü çeken katı taşı sık,
Hür tanı hoş yaşa ordan yari sor.

Kinlerini öldür, diriliği seç,
Zanlarını sildir, arılığı aç,
Cinlerini yıldır, duruluğu iç,
(S)ar (S)eni döş döşe sırdan sırı der.*

6.5.2000

* Şiir, hem altı kafiye hem de *lebdeğmez* olarak söylenmiştir. (S)-
* (S) : Sefil Selimî'yi remz etmektedir.

-59-

BIKMA

Yürü hele dayı yol sona ersin,
Durma terin aksın yorulup bıkma.
Koru dola payı el sana versin,
Kırma yarin baksın kırılıp yıkma.

Karayı ak etme, akları kara,
Parayı yok tutma, pakları ara,
Yarayı çok satma, çokları tara,
Vurma varın çıksın, darılıp çıkma.

Derdi ima etme, hali arz eyle,
Yurdu hama gitme, dili gürz eyle,
Merdi gama atma, âli tarz böyle,
Sorma darın sıksın, gerilip kokma.

Bende sen, sende ben, falanla filan,
Canda can, kanda kan, bilenle bulan,
(Sin)de (Sin),anda an, alanla olan*,
Görme erin eksin, serilip akma.

3.5.2000

* (Sin) de (Sin) : Sefil Selimî

-56-

GEÇMEM

Kisb ü kârdan geçtim, pirden vaz geçmem,
Dönmeme lüzum yok, dara çek beni.
Hasbi körden kaçtım, erden öz seçmem,
Yanmama gözüm tok. kora tık canı.

Yüzü gül, sözü bal, gülüşü cennet,
Nazı bol, özü hal, buluşu sünnet,
Tezi yol, kozu bol, oluşu minnet,
Anmama çözüm hak, vara sok beni.

Sen kendinden sakın, benlik körlüktür,
Din bendinden yakın, binlik birliktir,
Kin pundundan çekin, canlık varlıktır,
Ey SEFİL SELİMÎ ere tek konu.

1.4.2000

-61-

BUNU BİL

Top yekun eylesek, kürreyi arzı,
Falanda sen, filanda ben, bunu bil.
Hep yakın söylesek, zerreyi tarzı,
Yılandan kan, yalanda kin, cini sil.

Gül diken iç içe, fidanla çalı,
Dal yakan saç saça, bedenle kolu,
Kol büken güç güce, nedenle dolu,
Gelende ten, kalanda han, sonu sal.

Cenklerden geri dur, vurma vurulma,
Renklerden sarı var, yerme yerilme,
Denklerden soru sor, yorma yorulma,
Çalanda hin, planda din, şanı bol.

Arılar bal yapar, sinek can yakar,
Sürüler yol teper, dönek kan döker,
Paralar el öper, bunak gön söker,
SEFİL SELİMÎ'den konu konu al.

2.3.2000

YEDİ KAFİYELİ ŞİİRLERİ

-62-

EL ELE

Sel aktı göl oldu, yüzde yüz yüzdük, Kış
geçti yaz geldi, tuttuk el ele.
Dal çıktı gül buldu, bizde biz gezdik,
Kuş uçtu hız aldı, gittik kol kola.

Köşe bucak koştuk, ter döke döke,
İşe sıcak koştuk, yer söke söke,
Hoşa kucaklaştık, bar çeke çeke,
Baş açtı diz geldi, kattık kul kula.

Söz verdik barıştık, sözde tam durduk,
Öz sardık görüştük, biz de cem kurduk,
Düz vardık eriştik, sizde gam kırdık, Yaş
geçti göz doldu, tüttük kül küle

Deli dolu yazdım, oku düş sanma, Hali
yolu sezdim, de ki boş kanma.
Kulu hali çözdüm, saki boş dönme.
SEFİL SELİMÎ'yle sattık gül güle.

4.5.2000

-63-

HELE

Deli baş bir kulum, yerim yer altı, Üstü
sizin olsun, siz durun hele.
Eli boş tor halim, varım gürültü,
Dostu özün bulsun, az sarın kola.

Kışta kar yazda gül, yangında kül var,
İşte zor sazda tel, zenginde pul var,
Döşte kor güzde yel, enginde hal var,
Yastı yüzün gülsün, koz derin kula.

Kaba saba tenim, bir şeyler taşır, Aba
yaba canım, kör beyler üşür,
Oba ruba benim, nur eyler ışır,
SEFİL SELİMÎ'ye söz vurun çile.

4.5.2000

KELİME BAŞI KAFİYELİ ŞİİRLER*

* Geniş bilgi için bkz. Doğan KAYA, **Âşık Edebiyatı Araştırmaları**, stanbul, 2000, s. 205-212.

-64-

BAĞINAN

Barları Bahçeye Bahşeder Bahar,
Bizleri Bizlere Bağlar, Bağınan.
Böğründe Bağrında Bahrinde Bahar, Buzleri
Büzlere Bağlar, Bağınan.

Beyinler Başları Bulduktan Beri,
Batağa Bırakmaz, Balı Biberi,
Barışın Burcunda Birdeki Barı,
Bazları Bazlara Bağlar, Bağınan.

SEFİL SELİMÎ'niz, Binlere Bakar,
Binler Başağında, Bire Baş Büker,**
Babalar Bebekten, Beşikten Bıkar,
Bezleri Bezlere Bağlar, Bağınan.

** **bar** : meyve

-65-

CEMİDİR CEMİ

Cismimin Cüssemin Ceryanı Cöhü*
Ciddiyet Cesaret Cemidir, Cemi.
Cehrimde Cananım Canımın Canı,
Cemallullah Cihan Camıdır, Camı.

Cerrahların Cezbi Celpleri Cüzi,
Cahilin Cilvesi Cehalet Cazı,
Cennetler Cemaat Cüzüdür Cüzü,
Cevabım Cümlenin Cim'idir, Cim'i.
.
Cadılar Cahiller Cehennem Cini,
Cefada Cezada Cimriyle Cani,
SEFİL SELİMÎ'nin Ciğeri Canı,
Cömertlere Cemler Camidir, Cami.

* cöh : maden

-66-

ÇÜRÜKLER

Çarpuklar-Çurpuklar, Çanak-Çömlekler, Çar
Çabuk Çarşıya Çıktı, Çürükler.
Çakallar Çürükler, Çaput-Çuputlar,
Çarşaf Çevresinde Çöktü, Çürükler.

Çatlağın-Çutlağın Çörüyle Çöpü,
Çokluğun Çehresi, Çatısı Çapı,
Çerçinin* Çakısı, Çapların Çapı,
Çaplığın Çapına Çöktü Çürükler.

Çöplükler Çöplüğü Çiğnetti Çiğe,
SEFİL SELİMÎ'nin Çeşnisi Çoğa,
Çıplaklar Çorluyu** Çiğnetti Çağa,
Çağın Çekiciyle Çaktı Çürükler.

---

* **çerçi** : köy köy dolaşan seyyar satıcı
** **çorlu** : hasta

-67-

DAYI

Define Defterim Delik Deşiktir,
Didikleyip Durma Döküldüm Dayı.
Derdi Dirsekledim, Deştikçe Deştim,
Derdin Derinine Dıkıldım* Dayı.

Darmadağınığım, Direncim Düştü,
Derdim Deryalaştı, Dışına Daştı
Duralım Dedimse, Daha da Deşti,
Dertliler Danına Dakıldım** Dayı.

Dikensiz Derbeder Deliden Deli,
Dertlerim Derdimin Dudağı Dili,
SEFİL SELİMÎ'de Dert Dolu Dolu,
Derdim Direkledi, Dikildim Dayı.

---

* **dıkıldım** : tıkıldım
** **dakıldım** : takıldım

-68-

EĞİLMEZ

Evliya Evinin Eşiğinde Er,
Erenler Ereni Eğmez Eğilmez.
Ezeli Ebedi Ezberledim Er,
Ervahlar Ervahı Ezmez Ezilmez.

Emanet Ellerde Enbiya Eli,
Ekber Esenliği Emri Evveli,
Ezeller Ezeli Esma Ezeli,
Ecdadı Emini Ekmez Ekilmez.
.
Ebcetin Etkisi, Erginin Emi,
Eteklere Enmez,* Ecrinin Emi,
SEFİL SELİMÎ'de Ezginin Emi,
Emciler** El Ele Eşmez Eşilmez.

---

* **enmez** : inmez

** **emci** : ilaç veren, tedavi eden

-69-
HORLAR

Hepimiz Hısımız Hayat Hikâye,
Hasımlar Hainler Horlar da Horlar.
Hislerim Hasmımca Hasa Hediye,
Hassasiyet Hattım Hırlar da Hırlar.

Hamiyyet Hürmettir, Hanesi Hastır,
Halkımıza Himmet Hüda'dan Histir,
Hırsımızın Harbi Hamca Hevestir,
Hayırsız Hayaller Hörler de Hörler.

Hakk'ın Hidayeti Hükmünde Hece,
Hakikat Hayranı Hakiki Hoca,
SEFİL SELİMÎ'niz, Hasrettir Hacc'a, Hürriyet
Hasreti Hürler de Hürler.

-70-

KOPTU

Köşeke Kısıldım, Kendime Küstüm,
Köşemde Kıyamet Koptukça Koptu.
Körleşmiş Kabrimi Küfrümü Kestim,
Kaşımda Kıyamet Koptukça Koptu.

Kahpe Kaprisimin Kurdunu Kırdım,
Kemlik Kimliğimi Kardıkça Kardım,
Kafamda Kibarlık Köşkünü Kurdum,
Kışımda Kıyamet Koptukça Koptu,

Katilin Kötünün Karanlık Kini,
Kaderin Kağnısı Kılıcı Kını,
SEFİL SELİMÎ'NİN Kaynıyor Kanı,
Keşimde Kıyamet Koptukça Koptu.

-71-

S AR

Sözlerim Sözümün Sakalı Saçı,
Sırtını Sıvadım, Serdim Sen de Ser.
Sarfın Sahibiyim Saklamam Suçu,
Salladım, Sırtıma Sen de Sar.

Sahtekâr Sürtükler Sinemi Sıkar,
Sofular Softalar Sakardan Sakar,
Sivrisinek Seyyahları Sık Sokar,
Serimden Sebebi Sordum Sen de Sor.

Savurup Saçtığım Servetin Sesi,
SEFİL SELİMÎ'nin Süsüdür Süsü, Sıcağım
Soğuğum, Sazımda Sisi,
Sağlama Sakata Sürdüm, Sen de Sür.

-72-

YERİLDİK

Yüz Yılda Yüz Yerde Yüzdük, Yüz Yüze, Yan
Yana Yanaştık, Yerdik Yerildik.
Yön Yöne Yöneldik, Yazdık Yaz Yaza,
Yenildik Yenişik. Yardık Yarıldık.

Yoşuduk* Yaşlandık, Yaslandık Yere,
Yollarda Yorulduk, Yalvardık Yare,
Yanımda Yöremde Yıllanır Yara,
Yan Yanca Yürüdük, Yorduk Yorulduk.

Yaydığımız Yağın Yayığı Yanım,
SEFİL SELİMÎ'den Yorumsuz Yorum,
Yüceler Yücesi Yanında Yerim,
Yollara Yollandık, Yirdik Yirildik.**

---

* **yoşuduk** : ezilip yıprandık
** **yirdik yirildik** : manevi olarak yardık yarıldık

-73-

ZEVATLAR

Zekamı Zaptetti, Zatların Zatı, Zirimi
Zedeler, Zıtlar Zevatlar.
Zihnimde Zahitler, Zaylandı Zati,*
Zarımı Zedeler, Zıtlar Zevatlar.

Zehir Zemininin Zemmi Zır Zırı,
Zahirin Zevkleri Zorluyor Zoru,
Zırvalar Zelveler Zerzevat Zeri,
Zerimi Zedeler Zıtlar Zevatlar.

SEFİL SELİMÎ'nin Zannı Zerzeye,
Zayıflar Zayıfı Zaylıyor Zaya,
Zerrenin Zahminde Zerrece Ziya,
Zorumu Zedeler Zıtlar Zevatlar.

---

* **zati** : zaten

NOTALI ŞİİRLER

-1-

ADEMİN GÖNLÜNDE

Ademin gönlünde yaşayan Hüda,
İnsandan seslenir, sen ve ben değil.
Kudret nidasıdır duyduğun nida,
Tenin Rahman evi, boş bir in değil.

Başımı kesip de mızrağa takma,
Köşküm hak köşküdür, devirip yıkma,
İmam hazineme kafanı sokma,
Vücut mülkün ahır, değil han değil.

Her yöne hakimdir, Rabb'imin dini,
Din içinde kabul etmem bir kini,
Kâfir diye ilan etseniz beni,
Döşüm ziyarettir, özüm kin değil.

Ey SEFİL SELİMÎ göremiyorsan,
Deryadan çekinip giremiyorsan,
Vazgeçip bir pîre veremiyorsan,
Taşıma o canı o can can değil.

-2-

AH EDİP CIRPINAN BÜLBÜL

Ah edip çırpınan bülbüle döndüm, Bir
çare bulup ta güle varamam.
Aramaktan bitkin düştüm yorgunum,
Ne bir güle ne bir dala varamam.

Bilen var mı, acep aşkın bağını?
Geçirmeden ömrüm gençlik çağını,
Aşmaya uğraştım karlı dağını,
Susuz bir yolcuyum göle varamam.

Bu SEFİL SELİMÎ can üze üze,
Sarpları savuştum ulaştım düze,
Avcıyım basarım, izlerden ize,
Has bahçeye giden yola varamam.

-3-

ÂŞIKLAR AŞK İLE YAŞAR

Âşıklar aşk ile yaşar,
Ahüzara belendikçe.
Kaynadıkça kaynar coşar,
Zordan zora belendikçe.

Vara vardım, yoğu gördüm,
Azlıkta en çoğu gördüm,
Kara yerde ağı gördüm,
Yerden yere belendikçe.

Haberim yokken kerimden,
Kemiğimden ve derimden, Ses
yükseldi her yerimden,
Sırdan sıra belendikçe.

Hayret ettim ibret aldım, Bir
SEFİL SELİMÎ oldum,
Var içinde varsız kaldım,
Vardan vara belendikçe.

-4-

AŞKIN BEDENİMDE

Aşkın, bedenimde tahribat yaptı, Ateşin
ormanı yaktığı gibi.
Korlar, can evime sığmadı taştı,
Yanardağdan lavlar aktığı gibi.

Ruhumda aşk yeli dinmeden eser,
Kasırga koparıp vererek hasar,
Sevda alanımı afatlar basar,
Sellerin bentleri yıktığı gibi.

Bakışın çıkardı inan bir anda,
Misli görülmemiş zelzele bende,
Ceryana kapıldım, yalan yok bunda,
Şimşeğin havada çaktığı gibi.

Aklıma düşersin ikide birde,
SEFİL SELİMÎ'yi bırakma darda,
Ağlayıp gezerim her an her yerde,
Bulutun yağmuru döktüğü gibi.

-5-

ELİNDEN İÇTİĞİM MEY İLE BADE

Elinden içtiğim mey ile bade,
Zehir miydi ey dost vay yıktı beni.
Külhana çevirdi tenini sade,
Morul morul tümden oy yaktı beni.

İnan ki, sözümde yoktur hiç hilaf,
Yoluna can koydum, olsam da telef,
Her tarafım, sanki kor ile alev, Yerle
gök arası duy sıktı beni.

Derdin, yüreğimi kemirdi oydu,
Eritti derimi, sırf kemik koydu,
SEFİL SELİMÎ de dertlere doydu,
Görmeye gel ne olur tan vakti beni.

-6-

GÜZEL HAYAT HOŞ

Dünya devletleri duysunlar beni,
Savaş çirkin, barış güzel, hayat hoş.
Mamur et, ihya et, süsle her yanı,
Savaş çirkin, barış güzel, hayat hoş.

Silahlar üreten fabrikayı yık,
Öldüren her şeyin tamamını yak,
Kim olursa olsun, yaşatmaya bak,
Savaş çirkin, barış güzel, hayat hoş.

İnsanın özünde, ruhunda yatan,
Herkesi yaratan, cana can katan, Eğer
adam isen, sen senden utan,
Savaş çirkin, barış güzel, hayat hoş.

Cephede askeri doğuran ana,
İntizar etmesin benimle sana,
SEFİL SELİMÎ'yi sokmayın kana,
Savaş çirkin, barış güzel, hayat hoş.

-7-

DÜNYA SANA GELEN

Dünya, sana gelen gaflete düşer,
Sırına ermeden gider acayip!
Seni ziyarete gelir her insan,
Bir devran sürmeden gider acayip!

Esrar sende midir yoksa bizde mi?
Bağrında saklarsın, olgunu hamı,
Hayat ummanında vücutlar bir gemi, Gün
be gün durmadan gider acayip!

Yıllar, seneleri su gibi içer,
Haftalar, ayları devirir geçer,
SEFİL SELİMÎ de bu yoldan geçer,
Anlayıp sormadan gider acayip!

-8-

GURBET ATEŞİYLE KAVRULDUM

Gurbet ateşiyle kavruldum, yandım,
Hasret beni teslim aldı, sinem ey!
Ayrılık derdiyle, yıkandım yundum,
Acıları bana kaldı, sinem ey!

Kederler, sinemde barınak kurdu,
Elemler, sinemi sımsıkı sardı,
Yaslar, en insafsız yerimden vurdu,
Azgın yaralarla doldu sinem ey!

Istırap, eliyle derimi yüzer,
SEFİL SELİMÎ'yi ezdikçe ezer, Çile
gemileri, bağrımda yüzer,
Taştı gam deryası oldu sinem ey!

-9-

HOR GÖRME RAHMANI

Hor görme, Rahman'ın kudreti kulda, Kul
yanmasın, Sefil Selimî yansın.
Her maharet mevcut, el oğlu elde,
El yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Nefesler olmasa, inler mi neyler?
Parmaklar olmasa, el yalnız neyler?
Herkesi yan yana tatlı dil eyler,
Dil yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Yolcuları, menziline yetirir,
Hasreti hasrete karşı götürür,
Belki bir âşığı dosta götürür,
Yol yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Yolcuyu, bitmeyen yol inletiyor,
Arıyı, yaptığı bal inletiyor,
Sazı, bir kaç tane tel inletiyor,
Tel yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Halıya, kilime nakış vurulur,
Dokuyanlar emek verir yorulur,
Gün gelir ki, yar altına serilir,
Çul yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Yere atma tepelenir ezilir,
Kıymeti zay olur, rengi bozulur,
Bir yazmaya, bir oyaya dizilir,
Pul yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Ağaçlar dikilir, bir orman olur,
Herkes bir ev yapar, bir derman bulur,
Kuşlar acı çeker, yuvasız kalır,
Dal yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Benden başkasının elemi mi var?
Gönül dağlarından eksik olmaz kar,
Bağlar çirkin kalır, bülbül etmez zar,
Gül yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Baş ayağa bağlı, ayakta başa,
İncitme kimseyi, yaşa hoş yaşa,
Çok güzel yakışır, kirpiğe kaşa,
Kıl yanmasın, Sefil Selimî yansın.

Ey SEFİL SELİMÎ, acı her cana,
Yakıp da kimseyi düşme isyana,
Yanan bir şey, fayda vermez insana,
Gül yanmasın, Sefil Selimî yansın.

-10-

KARA KAŞ ALTINDA

Kara kaş altında kara gözleri,
Nem almış sevdiğim, sileyim mi ben?
Örtüp gizlediğin güzel yüzleri,
Görmeyi görmeyi öleyim mi ben?

Gezerim peşinde, gördüğüm yoktur,
Perişan halim var, sorduğun yoktur,
Açtığın yarayı, sardığın yoktur,
Yaralı yaralı kalayım mı ben?

Gönlümü koparıp aldın elimden,
Daha ne istersin, SEFİL SELİM'den,
İsmin dökülüyor, aciz dilimden,
Susuz güller gibi solayım mı ben?

-11-

KEVSER IRMAĞI

Kevser ırmağında saki olan yar,
Bir bardak dem ikram etmez mi ola?
Sıratın yolunu iyi bilen yar,
Benim de elimden tutmaz mı ola?

Aman medet, duy sesimi dardayım,
Sorma hallerimi, gayet zordayım,
Cehennemden daha beter kordayım,
Yanarım, yandığım yetmez mi ola?

Her yanımı harlı ateş çevirdi,
Vücut sarayımı yaktı kavurdu,
Yaptım mamur ettim, geri çevirdi,
Viranemde, güller bitmez mi ola?

Zindanda kalsam da gam yemem gene,
SEFİL SELİMÎ'yle dursan yan yana,
Olmak istiyorum, dostla can cana,
Muradımca bülbül ötmez mi ola?

-12-

KIYAMET KOPUYOR

"Kıyamet kopuyor" deseler bile,
Mahşer yerlerinde ararım dost dost.
Tenimi kabire koysalar bile,
Sorgu sualciden sorarım dost dost.

Geceden gündüzden, zamandan andan,
Seni seviyorum, bedende candan,
Dünya, ikimize olsa da zindan,
Aşkınla bir çadır kurarım dost dost.

Umulmadık anda çevirse ölüm, Sırat
köprüsüne uğrasa yolum,
Halatla zincirle bağlansa kolum,
Sesini duyarsam kırarım dost dost.

Yıldırımlar çarpsa dahi serime, Ateşler
koyulup yansa derime,
Başka birisini sevsen yerime,
SEFİL SELİMÎ'yi vururum dost dost.

-13-

KİMSE BANA YAREN OLMAZ

Kimse bana yaren olmaz, yar olmaz,
Mertlik hırkasını giydim giyeli.
Dünya bomboş olsa, bana yer kalmaz,
İnsana muhabbet duydum duyalı.

İmanım hükümdar, benliğim esir, Ehl-i
Beyt'i sevdim, dediler kusur,
Kimisi korkak der, kimisi cesur, Kurt
ile koyunu yaydım yayalı.

Ardımdan vuranlar, yüzüme güler,
Kestiği az gibi parçalar böler,
Herkes kılıcını boynumda biler,
Başımı meydana koydum koyalı.

"Bu Kızılbaş olmuş, yunmaz" diyorlar,
"Kestiği haramdır, yenmez" diyorlar,
"Camiye mescide konmaz" diyorlar, İmam
Şah Hüseyn'e uydum uyalı.

Çoğu, bende kağıt hüccet arıyor,
Hâl bilmeyen, dip dedemi soruyor,
Dostlar, ölümüme karar veriyor,
"SEFİL SELİMÎ'yem" dedim diyeli.

-14-

KURAN DİLE GELDİ

Kur'an dile geldi, ayet seslendi,
Yer gök tasdik etti, bir Muhammed'i.
Ruhlar bedenleşti, fertler hislendi,
Güneş tavaf etti, nur Muhammed'i.

Buraklar, emrine oldular hazır,
Melekler, onula buldular huzur,
Her iki cihanda, emsalsiz nazır,
İlan etti Cibril, pir Muhammed'i.

Aşkı ariflere bitmez sermaye, İmkân
ara, cemalini görmeye,
SEFİL SELİMÎ razı canı vermeye,
Açtır kalp gözünü, gör Muhammed'i.

-15-

LİME LİME

Lime lime limelendim elinden,
Limem feryat eder, dost yetiş yetiş.
Pare pare parelendim elinden,
Paremden kan gider, dost yetiş yetiş.

Oylum oylum duman çıkar serimden,
Gece gündüz, bizar oldu zarımdan,
Külümü savurdu, yıllar yerimden,
Ölüyorum, heder dost yetiş yetiş.

Bunaldı imdat et SEFİL SELİM'e,
Medet çağırıyor, dilde kelime, Razı
olamıyom, sensiz ölüme,
Dert sinemi dider, dost yetiş yetiş.

-16-

NE GÖRÜLMÜŞ ŞEYDİR

Ne görülmüş şeydir ne duyulmuş şey,
Bülbülünen gülün kaynaşmaması.
Hayret vericidir, vay canına vay,
Yaprağınan dalın kaynaşmaması.

Ustalar tezgahta ipi çul eder,
Düzgün çaba dağ devirir yol eder,
Bir insanı sağır eder lal eder,
Dudağınan dilin kaynaşmaması.

Kafa bir dağ ise. akıl madendir.
Bir yerde bir olan bir yerde bindir.
Hemi hoş değildir. hem de çirkindir.
Kullarınan kulun kaynaşmaması.

Çoklar aza ağlar, çoğa süs verir,
Beraberlik mahsulünü has verir,
Ey SEFİL SELİMÎ, bozuk ses verir,
Tellerinen telin kaynaşmaması.

-17-

SADIK OLAN DOST

Sadık olan dost ararsan,
Mezarlıkta mezar taşı.
Yıkılmaz mekan ararsan,
Mezarlıkta mezar taşı.

Kurda kuşa vermez seni, Kalleş
değil vurmaz seni,
Kınlsa da kırmaz seni,
Mezarlıkta mezar taşı.

Ziyarete gelsen beni, O
karşılar ancak seni,
Her davanın önü sonu,
Mezarlıkta mezar taşı.

SEFİL SELİMÎ'nin dostu,
Kara yerin altı üstü,
Ne küstürdü ne de küstü,
Mezarlıkta mezar taşı.

-18-

SEN AĞLADIN BENİM İÇİN

Sen ağladın, benim için zar ettin,
Sazım, senden başka dost bulamadım.
Bağrıma yaslandın kolumda yattın,
Sazım, senden başka dost bulamadım.

Kedere battımsa, benden çok battın,
Sızladın inledin, gam ve yas tuttun,
Dilime söz verdin, sese ses kattın,
Sazım, senden başka dost bulamadım.

Her türlü halimi sevdin, hoş gördün,
Doktoru dermanı sen oldun derdin,
SEFİL SELİMÎ'ye eşsiz aşk verdin,
Sazım, senden başka dost bulamadım.

-19-

SENİ GÖRMEK İÇİN GELDİM

Seni görmek için geldim,
Dış kapıdan geri döndüm,
Boynum bükük mahcup kaldım,
Dış kapıdan geri döndüm.

Ses gelmedi çıt çıkmadı,
Hasret benden el çekmedi,
Kimse yüzüme bakmadı,
Dış kapıdan geri döndüm.

Avludaki suyun sesi,
Muhabbet kuşu kafesi,
Kesti, bendeki nefesi,
Dış kapıdan geri döndüm.

Gün, çok defa doğdu battı,
Sahur geçti, şafak attı
İşçiler, işine gitti
Kapıdan geri döndüm.

Mektup bıraktım babana, Bir
çiçek gönderdim sana,
Ağıt zılgıt yana yana,
Dış kapıdan geri döndüm

Sorma perişan halimi, Ölse
de SEFİL SELİMÎ,
Kuruttun umut gülümü,
Dış kapıdan geri döndüm.

-20-

SEVDİĞİM AND İÇİP

Sevdiğim ant içip söz vermiş iken,
Bilmem ki nedense, küs kalmış bana.
Sevda can evime köşk kurmuş iken,
Habersiz göç etmiş, yas kalmış bana.

Vardım hanesine, virana dönmüş, Bir
tarafı uçmuş, bir yanı yanmış,
Kimseler kalmamış, ocağı sönmüş,
Tandırın başında, is kalmış bana.

Acı acı baktım, kalan her şeye, Vesika
aradım, bulurum diye,
Tek tesellim oldu, gördüğüm rüya,
Kulağım da çınlar, ses kalmış bana.

Hangi yana baksam, gariplik çökmüş,
SEFİL SELİMÎ'ye dert sille çekmiş,
Dost gittiği yere gözyaşı dökmüş, Elemli
kederli his kalmış bana.

-21-

SUNDUĞUN O DOLU

Sunduğun o dolu, az geldi bana,
Doldur da içeyim, dolundan güzel.
Attım gururumu, kul oldum sana,
Öpeyim mübarek elinden güzel.

Yavru gözlerinden beliren mana,
Oynattı aklımı, istersen kına,
Ocaklara döndüm, ben yana yana,
Farkım yoktur, meşe külünden güzel.

Esirin olmuşum, istersen astır, İyi
meziyetler, bir sana hastır,
SEFİL SELİMÎ'ye eylersen dosttur,
Koklasın bağında gülünden güzel.

-22-

TATLI CANIMDAN GEÇERİM

Tatlı canımdan geçerim, seni gördüğüm anda,
N'olur beni ret eyleme, sana vardığım anda.

Bir acayip hale girer, bedenimdeki canım,
Sarhoşlara dönerim ben, aşka erdiğim anda.

Cennet olsa yerim yurdum, hizmet etse melekler,
Cennet bana zindan olur, sensiz durduğum anda.

Canım seninle yaşasın, kalmasın bir tarafta,
Can bedeni terk eyleyip kabre girdiğim anda.

Bir isminden başka şeye inan ki dilim dönmez,
Sen gelmezsen halim harap sorgu verdiğim anda.

Bu SEFİL SELİMÎ inler her saniye dost diye,
Ancak huzur duyuyorum, kendim yorduğum anda.

-23-

YAR SENİN YOLUNA

Yar senin yoluna mayın dizseler,
Üstüne, aşkımla basar gelirim.
Parçalayıp yüzüm yüzüm yüzseler,
Derimi duvara asar gelirim.

Lime lime ayırsalar tenimi,
Arşa kadar kapatsalar önümü,
Damarımdan kazısalar kanımı,
Dağları, yerlere yasar gelirim.

Kollarımı kırık kırık kırsalar,
Kemiğimi yarık yarık yarsalar, Ölsün
diye mavzer ile vursalar,
Yaramı, fişeğe basar gelirim.

Kara taşa, urgan ile sarsalar,
Canımı sinemden çekip ırsalar,
SEFİL SELİMÎ'yi dara gerseler,
Umudu, bedenden keser gelirim.

-24-

YİĞİDİM ERKEĞİM

Yiğidim, erkeğim, efendim beyim!
Saçlarım ağardı, dökülmeden gel.
Bulutum, yağmurum, başka ne deyim?
Güzelliğim çöküp yıkılmadan gel.

Komşuların gidenleri geliyor,
Gençliğime acı, telef oluyor,
Çoğu, gurbet elde ölüp kalıyor, Ölüm
ocağımız yakılmadan gel.

Bazı elemdeyim, bazı yastayım,
Sen gideli, çok dert çektim hastayım,
Bugün, dedim mektup yazıp isteyim,
Sevgin, bedenimden çekilmeden gel.

Yaşlandım, düşüyor, ağzımdaki diş,
Ben sana koşarım, sende bana koş,
Birkaç tana kerpiç, birkaç parça taş,
Kabirde bağrıma dikilmeden gel.

Ey SEFİL SELİMÎ gurbeti gezme,
Sadıksan sahip ol, ahdini bozma,
Pirini seversen yar beni üzme,
Genç iken belimiz, bükülmeden gel.